МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИМИЗ КПСС XXVI СЪЕЗДИГА!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 208 (7348). • 31 октябрь 1980 йил • ЖУМА • Баҳоси 2 тийин.

ОЛМАЛИҚДАГИ В. И. Ленин номли кон-металлургия комбинатининг мис эритиш заводи коллективи ой сайин топшириқларини ошириб адо этаяпти. Бунда илғор ишчиларнинг ҳиссаси салмоқли бўлмоқда. Суратда: пешқадам эритувчи Б. Есипов.

В. Сироткин фотоси.

БАЙРАМОЛДИ МУСОБАҚАСИ БАЙРОҒИНИ БАЛАНД КЎТАРАЙЛИК

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ПАХТА ШТАБИ „ТЕРИМ-80"

ТЕЛЕФОНЛАР: 325647, 334048, 334808, 325353

ИККИ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

● БЕКОБОД. Райондаги яна икки хўжалик давлатга пахта сотиш юзасидан олган оширилган социалистик мажбуриятларини бажарганликлари ҳақида рапорт берди. «Победа» колхози аъзолари 1580 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34 центнердан ҳосил йиғиштириб олиб, давлатга 5324 тонна пахта сотдилар. Хўжаликнинг А. Назиров, Б. Назирқулов, Қ. Иброҳимовлар бошлиқ бригадаларида ҳосилдорлик 45—54 центнерни ташкил этди.

«Коммунизм» колхози пахтакорлари қабул пунктларига 2500 тонна пахта етказиб беришди. Колхознинг илғор механик-ҳайдовчилари Ж. Ҳасанов ва Т. Ғофуровлар машиналарда 200—220 тоннадан пахта теришди.

АКА-УКА МЕХАНИЗАТОРЛАР ҲИССАСИ

● ЎРТА ЧИРЧИҚ. Ким Пен Хва номли колхознинг Эргаш Ўрозқулов бошлиқ бригадаси коллективи ҳозиргача ҳар гектар майдондан 47 центнердан пахта йиғиштириб олди. Пахта тайёрлаш юзасидан олинган социалистик мажбурият ошириб адо этилди. Бу меҳнат ғалабасига ака-ука механизатор Норовлар катта ҳисса қўшишди. Улар «зангори кема»ларининг юксак унум билан ишлашини таъминлаб, бригада хирмонига 409 тонна «оқ олтин» тўкдилар.

Бригада аъзолари 50 центнерлик маррани эгаллаш учун ҳосил теримини қизғин давом эттирмоқдалар.

МЎЛ ҲОСИЛ УСТАЛАРИ

● КОММУНИСТИК. Борис Хан бошлиқ бригада аъзолари мўл ҳосил усталари ҳисобланишади. Улар ҳозиргача ҳар гектар майдондан 44,7 центнердан пахта йиғиштириб олиб, «Ўзбекистон» колхози бригадалари ўртасида энг юқори кўрсаткичга эришдилар. Мўл ҳосил усталари қабул пунктларига 336 тонна, социалистик мажбуриятларида белгилангандан ҳам 43 тонна кўп пахта етказиб беришди.

Колхознинг Ҳ. Мавлонов, В. Ким ўртоқлар бошлиқ бригадалари коллективлари ҳам ҳосилдорликни 41,6—42,7 центнерга етказиб, социалистик мажбуриятларини ошириб бажаришди.

Куни кеча хўжалик пахтакорлари ҳам мажбурият бажарилганлиги ҳақидаги рапортга имзо чекдилар. Улар давлатга 4122 тонна пахта топширишди. 1050 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 39,3 центнердан ҳосил олинди.

ҲИММАТ

● ЧИНОЗ. Олмазордаги 1-қишлоқ ўрта ҳунар-техника билим юрти ўқувчилари мавсум бошидан бери «Қизил Октябрь» колхози хирмонига 620 тонна пахта териб тўкдилар. Билим юртининг 260 нафар ўқувчиси пахтакорларнинг ҳақиқий мададкорлари бўлмоқдалар. Улар ўртасида кенг авж олган социалистик мусобақада Ҳилола Мирзаалиева пешқадамлик қилмоқда. У мавсум бошидан бери 5700 килограмм пахта териб қўйди. Билим юрти ўқувчиларидан Зулфия Бадиева ва Ойжамол Аҳмедовалар ҳам 4800—5600 килограммдан пахта теришга эришганлар.

РАЙОН партия комитетига бирор юмуш билан келган киши ташқарида бироз тўхтамай ичкарига кирмайди. Эълонлар тахтасига осилган турли маълумотлар, хабарлар, карикатуралар ҳамманинг диққатини ўзига тортади. Йўловчилардан тортиб, ҳатто мактаб ўқувчиларигача бу ерда бир зум тўхтаб, зўр қизиқиш билан эълонларга тикилишади.

Пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Эргаш Йўлдошев ҳар куни ишни эълонлар тахтасидаги маълумотларни янгилашдан бошлайди. Кеча Қизил тахтага ёзилган илғор хўжаликнинг бугун қолоқлар тахтасига тушиб қолиши ҳеч гап эмас.

— Ҳеч кимни аяш йўқ, социалистик мусобақада барча баравар,—дейди Эргаш Йўлдошев.

Эътироф этиш керак. Ўзаро меҳнат беллашувининг асосий принципи — ҳалоллик. Ишни қойил қилган сафнинг олдига ўтади.

Бўка район партия комитети бу йил пахта йиғим-теримини уюштиришга алоҳида эътибор берди. Социалистик мусобақа кучайтирилиб, якунлари қатъий назорат остига олинган. Кунлик ўсишда ортда қолаётган хўжаликлар аёвсиз танқид қилиб борилаётир. Тайёрланган пахта 80 минг тоннага яқинлашиб, дастлабки мажбурият анча ортиғи билан бажарилган бўлса-да, меҳнат беллашуви давом эттириляпти. Чунки далаларда ҳали ҳосил кўп. Дурдонанинг бир мисқолини ҳам ерда қолдирмай йиғиштириб олиш, умумий хирмонни 80 минг тоннага етказиб, ваъданинг устидан чиқиш зарур.

Тезкорликнинг боиси, карвонбошиликнинг сабаби асосан мана шунда. Қолаверса, район хўжаликларида пахтачилик илмини обдон эгаллаган ўнлаб, юзлаб уста деҳқонлар меҳнат қилишяпти. Улар об-ҳавонинг қандай келишидан қатъий назар ҳар йили айтган ҳосилларини олишяпти. Ана шундай тажрибакорлар «Партия XX съезди» колхозида ҳам кўплаб топилади.

Пардабой Мамадиев билан Тўхтабой Кенжаевлар бир неча йилдан бери юқори ҳосилли бригадаларга бошчилик қилиб келишади. Ҳар икки бригада коллективи бу йилги мавсумда 65 гектар ерга чигит экди. Ёз бўйи ўзаро мусобақалашиб ишлашди. Ғўзаларни бир текис серҳосил ва машинабоп қилиб ўстиришди. Йиғим-теримни ҳам, деярли, бир кунда бошлашди. Аммо Т. Кенжаев бригадаси теримда чаққонлик қилиб, улоқни олиб кетди. Дастлабки беш кунликдаёқ колхознинг кўчма Қизил байроғи билан 200 сўм пулини олишди. Бундан ташқари мукофотга тикилган битта қўй ҳам бригада аъзоларига тегди.

Ғолиб коллектив кейинги беш кунликда ҳам улоқни ҳеч кимга бермади. Шундай қилиб, пахта тайёрлаш йиллик плани 7 иш кунида бажарилди. Улардан бир кун кейин маррага етиб келган П. Мамадиев бригадаси ҳам колхознинг Кўчма қизил байроғи билан пул мукофотларини қўлга киритди.

Мусобақадош бригадалар зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини ҳам шараф билан адо этишган. Ҳосилдорлик 45 центнердан ошиб кетди. Энди улар 50 центнерлик маррани кўзлаб меҳнат қилишяпти.

Йиғим-теримда пешқадамлар билан басма-басига ҳаракат қилган Сербек Душабоев ва Неъмат Жўраевлар бошлиқ бригадалар ҳам ҳосилдорликни 45 центнерга етказишди.

Сайфулла Ҳошимов, Ашир Маманов, Қурбон Маллаевларни колхозчилар фақат моҳир механизатор сифатида эмас, тажрибали пахтакор сифатида ҳам иззат-ҳурмат қилишади. Улар ҳар йили ерни чигит экишга тайёрлашдан бошлаб, ҳосилни йиғиб-териб олгунгача бўлган асосий ишларни кўнгилдагидек бажариб, ўз касбларининг устаси бўлиб қолишган. Йиғим-терим мавсумида ҳам маҳорат кўрсатишди. Ҳар бирининг шу кунгача «зангори кема» бункеридан тўккан пахтаси 160 тоннадан ошди. Колхоз правлениеси, партия ва касаба союз ташкилоти уларнинг фидокорона меҳнатини муносиб тақдирлаяпти. Масалан, С. Ҳошимов бу йилги мавсумда «Урал» кажавали мотоцикли, А. Маманов — телевизор, Қ. Маллаев эса гилам билан мукофотландилар.

Пахта йиғим-терими бошлангандан бери 400 колхозчи қўл теримида фаол иштирок этяпти. Дала шийпонларида улар учун ҳам зарур шароитлар яратиб берилган. Ҳар беш кунда чевар теримчиларнинг меҳнат беллашувига якун ясаб борилаяпти. Ғолибларга қўл соати, дуррача, атлас ва бошқа хушбичим кийимликлар тақдим этиляпти. Шу кунларда ҳам 200 килограммдан ошириб подбор тераётган Хонимой Кўчалиева, Руқия Холматова, Гулруҳ Ғайбуллаевалар мусобақанинг олдинги сафида боришяпти. Уларнинг колхоз хирмонига тўккан пахталари 5—6 тоннадан ошиб кетди.

Колхозчилар Оржоникидзе райони меҳнаткашлари ва мактаб ўқувчилари ҳимматидан миннатдор бўлишаётир. Жумладан, 29-мактаб ўқувчилари 60 тонна, 35-мактаб ўқувчилари эса 65 тонна пахта териб беришди. Айниқса, колхоз территориясидаги Бобир номли 7-мактаб ўқувчилари ғайрат кўрсатишяпти. Улар кунига 7—7,5 тоннадан, ҳар бир ўқувчи ҳисобига эса ўртача 80—85 килограммдан пахта териб, энг юқори кўрсаткичларга эришдилар ва область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи билан 500 сўм пул мукофотини қўлга киритдилар.

Колхоз правлениесининг раиси Мирзаахмад Ҳайитбоев 1949 йилдан бери шу хўжаликка раҳбарлик қилиб келади. Унинг пахтачилик соҳасида орттирган бой тажрибаси кўпгина раҳбарларга ибрат бўла олади.

— Далаларимизда йиғим-терим давом этяпти, аммо биз ҳозирданоқ келгуси йил ҳосили учун замин яратишга киришишни мўлжаллаб турибмиз, — дейди раис.

Ҳақиқатан ҳам шундай. Хўжаликда 2 та кўсак терадиган, 13 та кўсак чувийдиган машина ишлаб турипти. 400 колхозчи ва 500 га яқин ҳашарчилар подбор ва кўсак теришни давом эттиришяпти. Бир ёқда эса карталар ҳосилдан тўла тозаланиб, шудгорга тайёрланмоқда. Колхознинг 16 та ҳайдов трактори шай бўлиб турипти.

Колхоз аъзолари бу йил зиммаларига олган юксак социалистик мажбуриятларини районда пешқадамлар қатори муддатидан илгари бажардилар. Оширилган мажбурият эса ҳосилдорликни 40 центнерга етказишдир. Колхоз миришкорлари бугун-эрта бу маррани ҳам сўзсиз эгаллайдилар. Бу уларнинг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига муносиб совғалари бўлади.

УСТА ДЕҲҚОНЛАР ҲОРМАНГИЗ!

А. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЗАР ҚАДРИ

Эртани-эрта, кечни-кеч демай далада шижоатли меҳнати билан тер тўкаётган одамлар ҳақидаги таҳсиннамо гапларни ҳар кимнинг оғзидан эшитиш бошқа-ю, аммо бу жасоратга хўжалик раҳбарининг ўзи тан бериб турса, кишининг қалби бениҳоя ғурурга тўлади. Колхоз раиси Қодирали ака Эгамназаров суҳбат чоғида кўплар қатори Отамурод Саъдуллаевнинг номини ҳам алоҳида тилга олди.

— Азамат йигит,— деди у— орияти кучли. Ваъда бердими, бас, лафзининг устидан чиқмагунча қўймайди.

Колхознинг ўнинчи бригадаси далалари. Кечагина оқ шоҳи либосда жамоли ойдек тўлишиб турган карталар бугун қизғиш оловранг тусга кира бошлаган. Асосий бойлик аллақачоноқ пунктга биринчи сортларга элтиб берилган. Аммо катта гулхан ёниб, сертафт чўғи қолгандек ҳосилнинг бир қисми ҳали далада. Ғўза тупларида тиш ёрган сўнгги чаноқлар, садафдек оқариб турган парқут нуқралар «мени тезроқ териб ол» дегандек пахтакор меҳрига талпинади.

...Отамурод Саъдуллаев ана шу бригадада механизатор бўлиб ишлайди. У ўз сўзининг устидан чиққан, эл олдида юзи ёруғ бўлса-да, улоқда ҳамон пешқадам. Унинг нияти улуғ. Пўлат этакдан тўккан шахсий пахта хирмонини 300 тоннага етказмоқчи.

Республикамиз партия ва ҳукумати Мурожаатидан руҳланган ғолиб механизатор Отамурод Саъдуллаев, унинг ҳамкасб дўстлари, бутун колхоз меҳнат аҳли ҳозир ҳам далаларда астойдил ғайрат, шижоат кўрсатмоқдалар.

Колхоз бу кун Ватан хазинасига 6 минг тонна «оқ олтин» етказиб берди. Йиллик план ва дастлабки мажбуриятларини муваффақиятли ўринлаган хўжалик аъзолари давлатга яна 400 тонна пахта сотишга аҳд қилишган. Гектарлардан 40 центнерлик ҳосил хирмони — партиямиз XXVI съездига муносиб тўёнадир.

Хўжаликнинг бу катта ютуғига ҳамма бригада ва участкалар салмоқли улуш қўшмоқда. Ҳозиргача мавжуд тўрт участка ва 22 бригада давлатга пахта сотиш йиллик планини муваффақиятли ўринлади. Зикир Хўжабеков, Ином Умаров, Карим Отабеков сингари юқори ҳосил усталари бошқараётган бригадаларнинг азамат пахтакорлари зиммадаги социалистик мажбуриятларини ҳам ошириб бажариб, ҳозирги кунда қўшимча олинган мажбурият ҳисобига пахта топширмоқдалар. Уларнинг нияти гектар бошига ҳосилдорликни 50 центнерга етказишдир. Катта карвонда Абдуқодир Жуманов бошлиқ биринчи ва Насриддин Уммонқулов ўртоқлар бошлиқ тўртинчи участка пахтакорлари, айниқса шахдам одим ташлашаяпти. Колхоз кўчма Қизил байроғини бир неча марта қўлга киритган бу участкаларнинг ялпи ҳосил хирмонидаги салмоғи ҳам залворли. Уларнинг шу кунгача давлатга топширган пахтаси 1800, 1300 тонна тош босди.

Қаторда норинг бўлса, юкинг ерда қолмайди, деб бежиз айтишмаган. Ўз ишининг устаси, моҳир механизаторларни бугун колхознинг ҳақиқий норлари десак ҳақлимиз. Йиғим-теримнинг ҳамма оғирлиги, машаққатини ўз зиммасига олган бу азаматлар ҳар йилгидек бу йил ҳам чинакам жасорат намуналарини кўрсатишяпти. Ҳозиргача машина терими плани 125 процент бажарилганлиги, 4 минг тоннадан зиёд пахта фақат «пўлат этак»лардан тўкилганлиги ана шундан далолат бериб турибди. Бу, айни бир вақтда теримда юксак суръат ва аъло сифат ҳам демакдир.

Бу йил терим-транспорт отрядларининг иши пухта ташкил этилди. Отрядларда мувақќат партия группалари ташкил этилиб, уларга тажрибали кадрлар юборилди. Партия группаларининг актив фаолияти туфайли ватанпарварлик ташаббуслари кенг ёйилди, илғор механизаторлар Отамурод Саъдуллаев, Мамажон Ғофуров, Шариф Дўстмуродов ва ота-бола Маматқуловларнинг бой тажрибаси кўпчинг мулкига айланди.

Колхозда йиғим-терим куз ҳавоси инжиқликларига қарамай уюшқоқлик билан давом эттирилаяпти. Бу хайрли ишга ҳамма-ҳамма бош қўшган. Далаларда кекса отахон ва онахонларни, мактаблар ва қишлоқ ҳунар-техника билим юрти ўқувчиларини. Бекобод цемент комбинати ишчиларини учратамиз. Улар бебаҳо бойлигимиз — «оқ олтин»нинг сўнгги чигитигача териб Ватанга тортиқ этиш нияти билан яшаб, меҳнат қилмоқдалар, олий ҳиммат пахтакорларимизнинг юксак зафар маррасига тезроқ етишларида сидқидилдан кўмаклашмоқдалар.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
Бекобод район, Дзержинский номли колхоз.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ЮЗАСИДАН 30 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — районлар, иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта, учинчи устун — мавсум бошидан буён (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида), тўртинчи устун — шу жумладан машинада бир кунда терилгани, бешинчи устун — мавсум бошидан буён (мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида).

ПИСКЕНТ	0,45	122,62	0,47	121,63
БЎКА	0,03	121,74	0,02	116,71
ҒАЛАБА	0,02	114,32	0,01	105,27
БЕКОБОД	0,37	112,48	0,38	109,30
ЧИНОЗ	0,72	110,80	0,80	106,56
ОҚҚЎРҒОН	0,02	107,93	0,02	102,04
КОММУНИСТИК	0,65	106,57	0,65	95,86
ЎРТА ЧИРЧИҚ	0,74	105,48	0,57	104,99
ЯНГИЙЎЛ	0,04	104,12	0,07	103,04
Область бўйича:	0,25	112,27	0,27	110,51

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши (умумий пахта тайёрлаш ҳажмига нисбатан процент ҳисобида): БУХОРО — 112,07; САМАРҚАНД — 110,14; ҚАШҚАДАРЁ — 108,64; СУРХОНДАРЁ — 106,58; ЖИЗЗАХ — 105,41; СИРДАРЁ — 104,46; ХОРАЗМ — 102,69; ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР — 100,85; Фарғона — 97,03; Андижон — 95,27; Наманган — 92,51. Республика бўйича — 102,37.

ДЎСТОНА АМАЛИЙ ВИЗИТ

КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг таклифига биноан Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Станислав Каня ва ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Юзеф Пиньковский 30 октябрь куни дўстона амалий визит билан Москвага келдилар.

ПХР ва СССР давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Л. И. Брежнев, Н. А. Тихонов, А. А. Громико, К. В. Русаков ўртоқлар Польша раҳбарларини кутиб олдилар.

Кутиб олувчилар орасида ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский бор эди.

* * *

Кремлда олий даражада Совет — Польша учрашуви бўлиб ўтди. Бу учрашувда:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг раиси Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов;

Польша томонидан — ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари С. Каня ва ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси Ю. Пиньковский қатнашдилар.

Совет — Польша муносабатларини янада ривожлантириш масалалари учрашув қатнашчиларининг диққат марказида бўлди. Бу муносабатлар яхши қўшничилик, ўртоқларча бирдамлик, мақсад ва ниятлар муштараклиги руҳи билан йўғрилган. 35 йилдан ошдики, СССР билан ПХР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида тузилган шартнома совет халқи билан Польша халқининг ҳаётий манфаатларига садоқат билан хизмат қилмоқда. Совет Иттифоқи ва Польша Халқ Республикаси социалистик мамлакатларнинг коллектив ташкилотлари, Варшава шартномаси ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доираларида муваффақият билан ҳамкорлик қилиб келмоқдалар.

Совет ва Польша раҳбарлари иккала халқни боғлаб турувчи узилмас қардошлик ришталарини эҳтиёт қилиш ва мустаҳкамлашга аҳд қилганликларини изҳор этдилар.

Иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш истиқболлари кўриб чиқилаётганида Польша томонининг машинасозлик, енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва ишлаш саноатининг бошқа тармоқлари маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун Польша саноатининг имкониятларидан янада тўлароқ фойдаланишни таъминлаш билан боғлиқ масалалар хусусидаги мулоҳазаларига алоҳида эътибор берилди.

Жуда муҳим проблемалар юзасидан яқин фурсатга ва келажакка мўлжалланган иқтисодий программаларни ишлаб чиқиш тўғрисида келишиб олинди. Айниқса қишлоқ хўжалиги учун юксак самарали машина-ускуналар ишлаб чиқаришда иккала мамлакат илмий-техникавий потенциали ва саноатининг имкониятларидан, шунингдек аҳоли эҳтиёжларини қондириш учун маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадида қишлоқ хўжалик фани ютуқларидан янада кенгроқ кўламда фойдаланиш мақбул деб топилди.

Л. И. Брежнев Совет Иттифоқида КПССнинг XXVI съездига тайёргарлик авж олдириб юборилганлиги, КПСС Марказий Комитетининг яқинда бўлиб ўтган Пленуми якунлари тўғрисида гапириб берди.

С. Каня Польшадаги аҳвол тўғрисида, ПБИП Марказий Комитети VI пленумининг қарорлари қандай амалга оширилаётганлиги ҳақида ва мамлакатдаги вазиятни барқарор қилиш учун Польша коммунистлари сарфлаётган куч-ғайратлар тўғрисида ахборот берди.

Л. И. Брежнев, қардош Польшанинг коммунистлари, меҳнаткашлари ўз олдиларида турган сиёсий ва иқтисодий ривожланишнинг ўткир проблемаларини ҳал эта биладилар ва халқ ҳокимияти йилларида бунёд этилган моддий ва маънавий потенциалга таяниб меҳнаткашларнинг турмуш даражасини ўстиришни, халқ Польшаси бундан буён ҳар томонлама тараққий этишини таъминлайдилар, деб совет коммунистлари, Совет Иттифоқи меҳнаткашларининг билдирган ишончини изҳор этди.

Учрашув қатнашчилари муайян империалистик доираларнинг социалистик Польшага қарши қўпорувчилик ишларини олиб бориш ва унинг ишига аралашишга урунганликларини қатъиян қораладилар. Бундай урунишлар Хельсинкидаги кенгашнинг Якунловчи актига зид, Европа халқларининг манфаатларига, қитъадаги тинч ва ҳамкорлик ишига қарама-қаршидир.

Л. И. Брежнев ва С. Каня ўртоқлар Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрлари комитетининг яқинда Польша пойтахтида бўлиб ўтган мажлисининг якунларидан мамнун бўлганликларини айтдилар. Бу эса социалистик мамлакатлар Мадриддаги кенгашга яхши ният ва ҳамма учун манфаатли Европадаги ҳамкорликни яна олға силжитиш истаги билан боришини кўрсатувчи янги бир далилдир.

Суҳбатда ҳозирги халқаро вазиятнинг бошқа актуал проблемалари кўриб чиқилди. Ядровий қуролланиш пойгаси янги даврасининг бошланишига тўсқинлик қилмоқ учун собитқадам ҳаракатларнинг ҳозир ҳар қачонгидан ҳам зарур эканлиги таъкидланди. Қуролланиш пойгасини тўхтатиш конструктив программасини таклиф этган СССР, Польша ва бошқа социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари айни шу йўлда ҳаракат қилмоқдалар.

Учрашув КПСС билан ПБИП ўртасидаги муносабатларга хос сидқидиллик ва қарашлар бирлиги вазиятида ўтди.

* * *

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси ва Совет ҳукумати ПБИП Марказий Комитетининг Биринчи секретари С. Каня билан ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси Ю. Пиньковский шарафига Кремлда нонушта зиёфат бердилар.

* * *

С. Каня ва Ю. Пиньковский ўртоқлар шу куниёқ ўз ватанига жўнаб кетдилар.

Внуково аэродромида Л. И. Брежнев, Н. А. Тихонов, А. А. Громико, К. В. Русаков ўртоқлар Польша раҳбарларини кузатиб қолдилар.

Кузатиб қолувчилар орасида ПХРнинг СССРдаги элчиси К. Ольшевский бор эди.

(ТАСС).

МОСКВАДАН ЖЎНАБ КЕТДИ

Социалистик Эфиопия Муваққат ҳарбий маъмурий кенгаши (МҲМК) раиси Эфиопия меҳнаткашлари партияси ташкилоти комиссияси (МПТК) раиси Менгисту Хайле Мариам 30 октябрь куни Москвадан Волгоградга жўнаб кетди.

Аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ТАСС).

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг роли тобора ошиб бориши ривожланган социализмнинг энг муҳим қонуниятларидан биридир. Иқтисодий ва маданий қурилиш миқёслари кенгаётганлиги ва чуқурлашаётганлиги, меҳнаткашларни коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш юзасидан партия белгилаб бераётган программаларни муваффақиятли амалга оширишга тўла сафарбар этиш зарурияти шуни тақозо этаётир.

«Ҳар бир кишини юксак ижтимоий мақсадларга интиладиган, ғоявий эътиқодли, меҳнатга чинакам ижодий муносабатда бўладиган қилиб тарбиялаш,— деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев,— энг муҳим вазифаларнинг биридир. Коммунизм учун курашнинг жуда муҳим фронти мана шу йўлдан ўтади. Иқтисодий қурилишнинг бориши ҳам, мамлакатнинг социал сиёсий ривожланиши ҳам шу фронтдаги ғалабаларимизга тобора кўпроқ боғлиқ бўлаверади». Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда марксча-ленинча таълим системаси алоҳида ўрин тутади. Партия XXV съезди қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажара бориб, республика партия ташкилотлари коммунистлар ва партиясизларни марксча-ленинча назария билан қуроллантириш, ўқувнинг ўнинчи беш йиллик якунловчи босқичидаги амалий вазифалари билан алоқасини чуқурлаштириш юзасидан олиб борилаётган ишларни сезиларли активлаштирдилар.

Коммунистлар, кўп миллионли меҳнаткаш омманинг партия заковати билан таркиб топган ва давр синовларидан ўтган сиёсий ва иқтисодий таълими системаси эндиликда муқимлик ва узвийлик касб этди. Айни вақтда ҳар бир ўқув йили ўзининг алоҳида, характерли хусусиятларига эга бўлиб, бу хусусиятлар партия ва халқ ҳал этаётган умумий сиёсий ва социал-иқтисодий вазифалар билан белгиланади. Ленин асарларини, марксизм-ленинизм классиклари китобларини, КПСС тарихи ва сиёсатини, ўртоқ Л. И. Брежнев асарларини янада чуқур ўрганишга тингловчиларни йўналтириш ўтган 1979—1980 ўқув йилининг энг муҳим хусусияти бўлди.

ПАРТИЯНИНГ ДАЪВАТКОР СЎЗИ

МАРКСЧА-ЛЕНИНЧА ТАЪЛИМ СИСТЕМАСИДА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДАН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия ўқувини ташкил этишни такомиллаштириш, пропагандистларни танлаш ва қайта тайёрлашга қаратилган бир қатор тадбирларни амалга оширди. Булар сиёсий ва иқтисодий билим мактаблари, семинарлар раҳбарларнинг сифат составини яхшилашга, уларнинг назарий савияси ва методик маҳоратини оширишга хизмат қилди.

Сиёсий ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили арафасида пропагандистларнинг республика, область, шаҳар ва район йиғилишлари, слётлари бўлиб ўтди. Уларда ўқув самарадорлигини ошириш вазифалари муҳокама қилинди.

Марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатини пропаганда қилиш соҳасидаги кўп йиллик самарали хизматлари учун 62 пропагандистга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими» фахрий унвони берилди, 149 пропагандист Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

Сиёсий ва иқтисодий таълим системасида янги ўқув йили ўнинчи беш йилликнинг якунловчи босқичида бошланиб, КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съездига тайёргарлик ва бу съездларни ўтказиш мобайнида давом этади. Табиийки, бу ҳол КПСС — илмий коммунизм партияси, тарихи, унинг назарий ва амалий фаолиятига қизиқишни беқиёс оширади. Шуни ҳисобга олиб, партия ва комсомол ўқуви, иқтисодий таълим системаларида, коммунистик меҳнат мактабларида, халқ университетлари ва оммавий пропаганданинг бошқа формалари машғулотларида 1980—1981 ўқув йили «Ленинчи Коммунистик партия — давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони» мавзуини ўрганиш билан бошланади. Бу машғулотда КПСС XXVI съездига тайёргарлик билан боғлиқ бўлган, КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь ва октябрь Пленумлари қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни муфассал баён қилиб бериш, партиянинг революцион, руҳлантирувчи, сафарбар этувчи, жипслаштирувчи ва тарбияловчи улуғ кучини, унинг ривожланган социализм жамиятини қуриш, КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш бўйича назарий ва амалий фаолиятини ёрқин кўрсатиб бериш зарур.

Вақтли матбуотда КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил октябрь Пленуми ҳужжатларини, унда ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқни, ўнинчи чақириқ СССР Олий Советининг тўртинчи сессияси материалларини ўрганиш бўйича намунавий план эълон қилинди.

Шундан кейин сиёсий билим мактаблари ва марксизм-ленинизм асослари мактабларининг тингловчилари ўзлари ўтган ўқув йилида ўрганишни бошлаган «В. И. Ленин биографияси», «КПСС ички ва ташқи сиёсати масалалари», «Дунёни ўзгартирувчи таълимот», «Фалсафа асослари», «Сиёсий иқтисод», «КПСС тарихи», «Илмий коммунизм», «Ривожланган социализм Конституцияси» курслари бўйича машғулотларни давом эттирадилар. Ўтган ўқув йилида у ёки бу курсни ўрганиш якунланган жойларда В. И. Лениннинг айрим асарларини, КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь ва октябрь Пленумлари ҳужжатларини, КПСС Марказий Комитетининг хўжалик механизмини такомиллаштириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва кадрлар қўнимсизлигини камайтириш масалалари бўйича қарорларини ўрганиш тавсия этилади.

Назарий ва методик семинарларда коммунистлар, илмий ва ижодий зиёлилар, идеология кадрларнинг эътибори «К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленин социалистик революция ва пролетар интернационализми тўғрисида», «В. И. Ленин, КПСС социализм ва коммунизм қурилиши тўғрисида», «В. И. Ленин Социалистик демократия тўғрисида» «В. И. Ленин, КПСС коммунистик аҳлоқ тўғрисида», «В. И. Ленин, КПСС адабиёт ва санъат тўғрисида», «В. И. Ленин, КПСС фан, таълим ва тарбия тўғрисида». «В. И. Ленин, КПСС партия ҳаёти нормалари ва партиявий раҳбарлик принциплари тўғрисида» сингари марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг актуал проблемаларини чуқур ўрганишга қаратилади. Кўпгина семинарларнинг қатнашчилари КПСС ташқи сиёсати, халқаро майдонда идеологик кураш, совет жамияти сиёсий системасининг ривожланиши, жаҳон социализм системаси социалистик турмуш тарзи, КПСС ғоявий-тарбиявий иши ва бошқа актуал масалаларни ўрганадилар.

Партия активи мактаблари ва семинарларининг тингловчилари — республика, область, шаҳар ва район партия, совет, касаба союз, хўжалик органлари ходимларига партия ҳаётининг ленинча нормалари ва партиявий раҳбарлик принциплари, партия қурилишининг актуал масалалари, хўжалик механизмини такомиллаштириш, ривожланган социализм назарияси ва амалиёти, КПСС иқтисодий сиёсати, партия аграр назарияси ва сиёсати, КПССнинг идеологик иши темаларини ўрганишни давом эттириш ва уни КПСС XXVI съездигача якунлаш тавсия этилади. Область, шаҳар партия комитетларининг марксизм-ленинизм университетларида тингловчилар илгаригидек марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг актуал масалалари, фалсафа, сиёсий иқтисод, илмий коммунизм, партия тарихи, идеологик ишнинг назарияси ва методлари, шунингдек, хўжалиқ механизмини такомиллаштириш бўйича курсни ўрганадилар.

Иқтисодий таълим системаси олдида ҳам янги ўқув йилида ғоят муҳим вазифалар турибди. Ишчилар ва хизматчилар партия XXVI съездигача «Социализм ва меҳнат», «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини оширишнинг илғор тажрибаси» сингари курсларни ўрганишни давом эттирадилар ва уни партия XXVI съездигача якунлайдилар. Илгари тавсия этилган темаларни ўрганиш поёнига етказилган иқтисодий билим мактабларида ишчилар ва колхозчилар «Социалистик мусобақани ривожлантириш, меҳнатга коммунистик муносабатни тарбиялаш» курсини ўрганишни бошлашлари даркор. Коммунистик меҳнат мактаблари, халқ университетлари ва ишчилар тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини ошириш курсларида бу предметни ўрганишни янада кенгроқ йўлга қўйиш лозим. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорини бажариш учун курашда меҳнаткашларнинг ижодий ташаббускорлигини янада ривожлантиришда бу курс муҳим роль ўйнайди. Илғор коллективларнинг КПСС Марказий Комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган тажрибасини ўрганишга алоҳида эътибор бериш лозим.

Раҳбарлар ва бошқарувнинг турли босқичидаги мутахассислар «Раҳбарнинг меҳнати», «Социалистик жамиятда инженернинг меҳнати», «Маҳсулот сифатини комплекс бошқаришнинг илғор тажрибаси», «Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши самарадорлигини оширишнинг илғор тажрибаси», «Бригада пудрати — хўжалиқ ҳисоби формаси ва бошқа курсларни ўрганишни давом эттириб, уни февралгача тугаллашлари керак. Бу темаларни тўла ўрганиб бўлган раҳбарлар ва мутахассислар «Хўжалик механизмини такомиллаштириш» курсини ўрганишни бошлашлари мақсадга мувофиқдир.

Комсомол сиёсий маорифи системасида ҳам биринчи машғулотдан кейин илгари ўрганилаётган курслар бўйича машғулотларни давом эттириш ва бу курсларни партия съездигача тугаллаш даркор. Илгари тавсия этилган темаларни ўрганиш якунланган жойларда февралгача марксча-ленинча назария ва партия сиёсатининг актуал масалалари, коммунистик аҳлоқ, хўжалик механизмини такомиллаштириш проблемалари, социалистик мусобақани ривожлантириш, илғор тажриба сингари темалар бўйича машғулотлар ўтказиш мақбулдир.

Янги ўқув йилининг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, сиёсий ва иқтисодий таълим ташкилотчилари ўқув планларини илгари ўрганиш бошланган тема, курс ва проблемаларни ўрганишни КПСС XXVI съездигача якунлашни назарда тутган ҳолда тузишлари керак. 1981 йил мартидан ўқув йилининг охиригача партия ва комсомол сиёсий маорифи, иқтисодий таълим системалари, коммунистик меҳнат мактаблари, халқ университетлари ва оммавий пропаганданинг бошқа формалари тингловчилари КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди материалларини ўрганишни бошлайдилар.

Партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари янги ўқув йилига тайёргарлик ва бутун ўқув йили мобайнида илгари тўпланган ижобий тажрибани мустаҳкамлаш ва ривожлантиришга, ўқувни ташкил этишни такомиллаштиришга, унинг сифати ва самарадорлигини оширишга муттасил эътибор бериб боришлари керак. Бунинг учун, биринчидан, сиёсий билим мактаблари, семинарлар, партия активи мактаблари, марксизм-ленинизм университетлари, иқтисодий таълим системаси тингловчилар билан оқилона комплектлаштирилиши, иккинчидан, пропагандистлар сифат состави яхшиланиши, уларнинг назарий ва методик тайёргарлиги муттасил ошириб борилиши, учинчидан, пропагандистлар фан ютуқлари, илғор тажриба, план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши тўғрисидаги ахборотлар билан узлуксиз таъминлаб турилиши керак.

Кўпгина партия ташкилотлари бу йил сиёсий маориф системасини комплектлаш, пропагандист кадрлар танлаш ва тайёрлаш ишларини ўтган йиллардагига қараганда анча барвақт тугалладилар. Чунончи, Тошкент, Андижон, Самарқанд, Фарғона областлари, Қорақалпоғистон АССРнинг кўпгина партия комитетлари янги ўқув йилига тайёргарлик юзасидан катта ишларни амалга оширмоқдалар. Бу жиҳатдан Тошкент ва Андижон область партия комитетларининг сиёсий-маориф уйларида амалга оширилаётган тадбирлар диққатга сазовордир. Улар июнь, август ойларида икки ҳафталик табақалаштирилган курсларда машғулотларни уюшқоқлик билан, юқори ғоявий-сиёсий савияда ўтказдилар. Партия ўқуви системасининг жуда кўп пропагандистлари бу курслардаги машғулотларда ўзларининг назарий ва методиқ тайёргарликларини оширдилар.

Партия комитетлари иқтисодий билим, коммунистик меҳнат мактаблари, комсомол маорифи мактабларининг раҳбарларини тайёрлаш ва қайта тайёрлашда хўжалик, касаба союз ва комсомол органларига ёрдамни кучайтирмоқлари керак. Шу мақсадда хўжалик раҳбарларининг, инженер-техник ходимларнинг малакасини ошириш институтлари ва курслари, республика министрликлари ва идораларининг, йирик саноат корхоналарининг ўқув базаларидан янада кенгроқ фойдаланмоқ лозим. Бунда иқтисодий тараққиётнинг тармоқ жиҳатларини ҳисобга олиш керак.

Пропагандистларнинг билимини бутун ўқув йили мобайнида муттасил равишда тўлдириб боришда уларнинг доимий ҳаракатдаги шаҳар ва район семинарлари ғоят катта аҳамиятга эгадир.

Партия комитетлари, хўжалик органлари иқтисодий таълим бўйича кенгашлар иқтисодий таълимнинг ўн биринчи беш йилликка мўлжалланган истиқбол планларини ишлаб чиқишлари зарур. Марксизм-ленинизм университетларида партия ўқуви системаси учун пропагандистлар, шунингдек, янги предметлар бўйича иқтисодий билим мактаблари раҳбарлари тайёрловчи бўлимларини анча кенгайтириш лозим бўлади.

Оммавий ахборот ва пропаганда воситалари — матбуот, телевидение ва радио, янги ўқув йилида партия ташкилотлари, пропагандист кадрларга ўз вақтида ёрдам кўрсатиб боришга даъват этилгандирлар. Марксча-ленинча назария ва КПСС сиёсатининг актуал масалалари бўйича малакали мақолалар ва эшиттиришлар, сиёсий ва иқтисодий таълим методикаси масалаларига бағишланган консультациялар машғулот раҳбарларига самарали ёрдам бериши шубҳасиз.

Сиёсий ўқув машғулотларининг ғоявий-назарий савияси ва таъсирчанлигини янада ошириш бу муҳим ишга партия раҳбарлиги даражасига, машғулотлар сифатини кун сайин назорат қилишни йўлга қўйишга кўп жиҳатдан боғлиқдир.

Совет кишиси ғоявий, меҳнат ва маънавий тарбиянинг бирлиги туфайли тобора камол топмоқда. Ана шу бирликка эришиш марксча-ленинча ўқувнинг бош вазифаларидан биридир. Ленинча ғояларнинг сўнмас машъали билан қалбларни чароғон этиб, марксча-ленинча ўқув замондошларимизда революцион оптимизм ва бунёдкорлик руҳини қарор топтиришга, оммани коммунизм учун курашнинг янги чўққиларига отлантиришга хизмат қилиши лозим.

Улуғ Октябрнинг шонли 63 йиллиги арафасида КПСС Марказий Комитети Чақириғи жанговар шиор янглиғ жарангламоқда:

— Идеология фронтининг ходимлари! Тарбия, информация ва пропаганда ишининг сифатини оширингиз!

Коммунистик ғоявийлик, ҳаётда актив позицияда туриш — ҳар бир совет кишисининг онгига сингдирилсин!

В. И. ЛЕНИН ТЎЛА АСАРЛАР ТУПЛАМИНИНГ УЗБЕКЧА НАШРИ ТУГАЛЛАНИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг ташкилотчиси ва йўлбошчиси, Совет социалистик давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин асарлари бебаҳо ғоявий бойлик бўлиб, жамиятнинг тараққиёт қонунлари, коммунистик жамият қурилиши тўғрисидаги билимларнинг чинакам битмас-туганмас манбаидир. В. И. Ленин ўз асарларида марксистик таълимотни янги тарихий шароитда — империализм ва пролетар революциялари даврида, капитализмдан коммунизмга ўтиш даврида янада ривожлантирди.

В. И. Лениннинг буюк ғоявий мероси партиямизнинг бутун фаолиятида энг муҳим қўлланма бўлиб хизмат қилмоқда. Шунинг учун Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Лениннинг буюк адабий меросини ўрганишга ва уни Ватанимизнинг барча миллатлари ва элатлари бойлигига айлантиришга ҳамиша катта эътибор бериб келди ва келмоқда. Бу соҳада Ўзбекистонда ҳам катта ишлар қилинмоқда. Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси тузилганидан кейин В. И. Ленин асарларини ўзбек тилида планли равишда ва мунтазам нашр этишга киришилди. 1941 йилгача В. И. Ленин асарлари 146 номда 1 миллион 600 минг нусха нашр этилди. Булар доҳийнинг айрим асарлари ва тематик тўпламлари эди. 1945—1970 йилларда эса В. И. Ленин асарларининг 45 томлик русча IV нашри ўзбек тилида таржима қилиб чиқарилди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети марксизм-ленинизм классиклари асарларини ўзбек тилига таржима қилишдек муҳим ишга муттасил ғамхўрлик қилиб келмоқда. Доҳий туғилган куннинг 100 йиллиги тантанали равишда нишонланаётган кунларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети В. И. Лениннинг 55 томлик Тўла асарлар тўпламини ўзбек тилида нашр этиш тўғрисида қарор қабул қилиб, бу шарафли вазифани бажаришни Ўзбекистон КП Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти — КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги марксизм-ленинизм институтининг филиалига топширди.

55 томлик Тўла асарлар тўпламига В. И. Лениннинг шу пайтгача маълум бўлган бутун адабий мероси киритилган бўлиб, у қарийб 9000 асар ва ҳужжатни ўз ичига олади. Уларнинг ярмидан кўпроғи илгариги нашрларга кирмаган эди. Тўла асарлар тўпламига қўшилган янги ҳужжатлар В. И. Лениннинг партия тарихига, социализм ва коммунизм қурилиши, совет давлатининг ташқи сиёсати масалаларига доир муҳим фикр ва кўрсатмаларидан иборат бўлиб, уларда Лениннинг оппортунизмга қарши, халқаро коммунистик ҳаракатнинг бирлиги учун олиб борган кураши

БУЮК ҒОЯВИЙ МЕРОС

акс эттирилган. Улар КПСС ва совет жамияти тарихига оид бир талай проблемаларни чуқур, ҳар томонлама ва объектив суратда ёритишга имкон беради.

Тўла асарлар тўплами илмий-маълумотлар билан таъминлангандир. Бутун нашрга умумий ва ҳар қайси томга алоҳида-алоҳида сўз бошилар берилган. Уларда шу томга кирган асарлар яратилган тарихий шароит қисқача тавсифлаб ўтилади ва асарларда илгари сурилган асосий ғоялар баён қилинади. Маълумот материалларига Лениннинг маълум даврдаги ҳаёти ва фаолиятига оид саналар, тарихий воқеалар, айрим фактлар, матбуот органлари ва шу кабиларга берилган изоҳлар, номлари келтирилган шахслар тўғрисида қисқача биографик маълумотлар ҳамда Ленин цитата келтирган ва тилга олган адабиёт кўрсаткичи ҳам киради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти доҳийнинг 55 томлик Тўла асарлар тўпламини ўзбек тилига таржима қилиб нашр этишдек улкан, олижаноб ва ғоят масъулиятли ишни амалга оширишга 1970 йилда киришди. Институтнинг таржима сектори кенгайтирилди, сектор ишига тажрибали ва малакали таржимонлар билан бир қаторда ёшлар ҳам жалб этилди.

Лениннинг Тўла асарлар тўплами академик нашр бўлиб, таржимани илмий асосда бажариш талаб қилинар эди. Олдимизда 45 томлик тўпламга кирган асарларнинг таржималарини қайта кўриб чиқиш, синчиклаб таҳрир қилиш, илмий жиҳатдан аниқлиги ва ҳозирги замон ўзбек тили лексикаси талаблари нуқтаи назаридан замонавийлаштириш, Тўла асарлар тўпламига қўшилган тахминан 20 том ҳажмидаги янги ҳужжатларни таржима қилишдек кенг кўламли вазифалар турарди. Олдинги таржималарда йўл қўйилган ноаниқликларни бартараф этишимиз, географик номлар, атамалар, терминлар, мақол ва маталлар таржимасидаги хилма-хилликни йўқотишимиз лозим эди.

Сектор ижодий коллективи таржима сифатини ошириш мақсадида илмий ишлаб чиқариш кенгаши тузишга қарор қилди. Бу кенгашда Ленин асарларини таржима ва таҳрир қилиш санъатига оид турли масалалар кўриб чиқилар, терминлар, атамалар, номлар, мақол ва маталларнинг таржимасида бир хилликни таъминлаш чоралари кўрилар эди. Маъқул вариантлар махсус картотекаларда тўпланарди.

Коллектив ўз зиммасидаги масъулиятни шараф билан бажара бориб, доҳий туғилган куннинг 110 йиллигигача Тўла асарлар тўпламининг таржимасини тугаллади ва қўлёзмани босмага топширди. Шу кунларда тўпламнинг охирги 55-томи босмадан чиқаяпти. Бу нашр институт коллективининг КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига муносиб меҳнат совғаси бўлади.

В. И. Лениннинг 55 томлик Тўла асарлар тўпламини ўзбек тилида нашр қилиш ишига институт таржима секторининг илмий ходимларидан Ғ. Неъматов, А. Аюпов, Ҳ. Солиҳов, Ш. Толибов, Э. Бадалов, З. Нормуҳамедов, М. Аҳмедов, Т. Салимов, Ҳ. Пўлатов, А. Мулламуҳамедов, М. Раҳимова, Ҳ. Исмоилов, Р. Абдиев, О. Тўраев, З. Қосимова, С. Абдуллаева ва бошқалар катта ҳисса қўшдилар. Уларнинг меҳнати туфайли ўзбек халқи кенг оммаси Лениннинг ҳамма асарларини ўз она тилида ўқиб-ўрганиш имкониятига эга бўлди.

Доҳий асарлари партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол ходимларига ҳамда барча меҳнаткашларга марксча-ленинча таълимотни мукаммал эгаллашга, коммунизм тантанаси учун актив кураш олиб боришга ёрдам бермоқда, кишиларда коммунистик дунёқарашни шакллантирмоқда, уларнинг маънавий дунёсини бойитмоқда, илмий фикрлашга, воқеаларни тўғри тушунишга ва марксизм-ленинизм нуқтаи назаридан баҳо беришга, ҳаётда актив ва принципиал бўлишга ўргатмоқда.

Ленин Тўла асарлар тўпламининг ўзбек тилида босилиб чиқиши сиёсий ҳаётимизда катта воқеадир. Асарларнинг бу нашри доҳийнинг ўлмас ижодини янада чуқурроқ эгаллашга ёрдам бермоқда.

Партиямиз, унинг Марказий Комитети ўзининг коммунистик жамият қуриш соҳасидаги бутун фаолиятида ленинизмнинг буюк ғояларига амал қилмоқда, бу ғояларни амалга ошириш учун тинмай курашмоқда ва марксча-ленинча таълимотни ижодий ривожлантирмоқда. Марксизм-ленинизм СССРда коммунизм қурилиши, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларида социализм қурилиши тажрибаси билан, капитализм ҳукмронлик қилаётган мамлакатлардаги меҳнаткашларнинг эса кураш тажрибаси, миллий-озодлик ҳаракати тажрибаси билан бойимоқда.

Марксизм-ленинизм — интернационал таълимотдир. Ўртоқ Л. И. Брежнев айтганидек, асарлари В. И. Ленин асарларидек кўп тарқалган одам ҳали ер юзида бўлган эмас. Ҳамма мамлакатларнинг, ҳамма қитъаларнинг одамлари доҳий асарларини ўқимоқда, яшаш ва курашишни шу асарлардан ўрганмоқда.

Р. ШОКИРОВ,
Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ҳузуридаги партия тарихи институти таржима секторининг илмий консультанти.

●

Суратларда: В. И. Ленин Тўла асарлар тўпламини ўзбек тилида нашр этишда қатнашган таржимон ва муҳаррирлардан О. Тўраев (чапдан), Р. Абдиев, Ҳ. Пўлатов, Ш. Толибов, Ғ. Неъматов, Р. Шокиров, А. Аюпов, Ҳ. Солиҳов, А. Мулламуҳамедов, М. Аҳмедов ва Ҳ. Исмоилов ўртоқлар.

А. Абалян фотолари.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ПКП МИЛЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ЛИССАБОН, 29 октябрь. (ТАСС). Бу ерда Португалия компартиясининг миллий конференцияси бўлиб ўтди. Конференцияда 7 декабрда Португалияда ўтказиладиган навбатдаги президент сайловида ПКП тутадиган позиция белгилаб олинди. Конференция мамлакатдаги ички сиёсий аҳволни муфассал анализ қилиб, ПКП Марказий Комитетининг сайловда ўз номзодини — ПКП Марказий Комитети сиёсий комиссиясининг аъзоси К. Бритуни кўрсатиш тўғрисидаги таклифини маъқуллаш ҳақида қарор қабул қилди.

Конференциянинг резолюциясида таъкидланганидек, компартиянинг ўз номзодини кўрсатганлигидан асосий мақсад-сайловда реакциянинг одами генерал А. Соареш Карнейруни мағлубиятга учратиш мақсадига эришиш учун сайловчиларни сафарбар этиш имконини беради. ПКП номзодининг сайлов олди кампанияси меҳнаткашларнинг, барча демократик антифашист кучларнинг ва бутун португал халқининг бирлигини мустаҳкамлашга ёрдам бериши, демократияни ҳимоя қилиш ишида муҳим роль ўйнаётган Португалия коммунистларининг позицияларини мустаҳкамлашга олиб келиши керак.

ЯНГИ ТАЛАБЛАР

БОНН. 30 октябрь. (ТАСС). Яқин вақт ичида Қўшма Штатларнинг ҳукумати ГФР Федерал ҳукумати олдига янги молиявий талаблар қўйиш ниятидадир. Матбуотнинг хабар қилишича, ана шу талаблардан кузатилган мақсад АҚШ «ГФР мудофаасини» таъминлаш учун сарфлаётган «куч-ғайратлар ва харажатларни» қўллаб-қувватлашдан иборатдир.

«Франкфуртер рундшау» газетасининг хабар қилишича, келгуси ҳафтадаёқ АҚШнинг Бонндаги элчиси У. Стессел ана шу проблемалар юзасидан ГФР мудофаа министри Г. Апел билан музокаралар бошлайди.

Ғарбий Германия газетаси ушбу маълумотларни эълон қилиб булар «Брюсселда НАТО аппаратидаги Америка доиралари томонидан тасдиқланганлигини «таъкидлайди».

Айни вақтда газета шуни қайд этадики, Вашингтон ўзининг талабларини АҚШ Яқин Шарқ районида ўз зиммасига олган «вазифалар кенгайганлиги», шунингдек НАТО ҳарбий блоки доирасида «меҳнатни тақсимлаш» зарурлиги билан асосламоқда.

ЖАРда ОДАМЛАР ҚИЙНОҚҚА СОЛИНМОҚДА

МАПУТУ, 30 октябрь. (ТАСС). Ирқчилар ҳукмронлиги остидаги Жанубий Африка Республикаси (ЖАР) қамоқхоналарида маҳбуслар аёвсиз қийноққа солинмоқда. Франс Пресс агентлигининг хабар қилишича, «Кромко» деб аталган чорроқ корхонанинг ярим йил муқаддам иш ташлашда қатнашганликлари учун қамоққа олинган ёш ишчиларига азоб берилди. Мазкур корхонанинг «жамоат тартибини бузиш»да айбланган 36 хизматчиси иши юзасидан ўтказилган судда врач Мейер айтган гаплар шуни тасдиқлайди. Мейер кўрикдан ўтказган 16 ёшдан 20 ёшгача бўлган йигирма нафар йигитдан уч кишида электр токи билан қийнаш излари аниқланган.

ОХИРГИ ПАРОВОЗ

БРАТИСЛАВА, 30 октябрь. (ТАСС). Чехословакия темир йўлининг охирги паровози Братислава вокзалининг перронидан ҳайрлашув сафарига жўнаб кетди. У Леопольдов станциясининг депосига борганича, у ердан қайтиб чиқмайди. Бу депода ташкил этилган музейга турли типдаги паровозлар қўйилади. Улар мамлакатнинг пўлат йўлларида юз йилдан кўпроқ меҳнат қилиб, энди ўз ўринларини тепловоз ва электровозларга бўшатиб бердилар.

САҲИФА № 16

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ! ГУШТ, СУТ, ТУХУМ, ЖУН ВА БОШҚА МАҲСУЛОТЛАР ЕТИШТИРИШ ҲАМДА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КУПАЙТИРИНГИЗ!

ЧОРВАЧИЛИКНИНГ ОЗУҚА БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАНГИЗ!

(КПСС Марказий Комитети Октябрь Чақириқларидан).

ЗАРАР ЭДИ, ФОЙДА БЎЛДИ

ХАЛҚИМИЗДА «ҳисобини билмаган ҳамёнидан айрилар» деган гап бор. Жуда тўғри айтилган. Пала-партиш қилинган ишнинг унуми ҳам, сифати ҳам бўлмайди. Мана, ўзимиздан мисол.

Илгарилари ҳам куйиб-пишиб ишлардик, нохуш гап—сўз эшитмасликка ҳаракат қилардик. Аммо, сигирларнинг сутини кўпайтиролмасдик. Бўрдоқиларнинг тирик вазни мўлжалга етмай қоларди. Чорвачилик хўжаликнинг мунтазам зарар келтирадиган тармоғи бўлиб қолаверарди.

Шундан кейин биз аввало қолоқликнинг туб сабаблари нималардан иборат эканлигини аниқлаб олишимиз ва шунга қараб иш юритишимиз кераклигини тушундик. Илғорлар тажрибасига асосланиб, икки муҳим масалага эътиборни кучайтирдик. Биринчи галда моллар зотини яхшилашимиз, сўнгра эса озуқа базасини мустаҳкамлашимиз лозим экан.

Хуллас, фермадаги ҳар бир ишни аниқ мақсадни кўзлаган ҳолда планли уюштиришга эришдик. Моллар зотини яхшилаб, бош сонини кўпайтириш билан бир вақтда озуқа экинлари учун унумдор ерларни ажратиб, ҳосилдорлигини оширишга ҳаракат қилдик.

Режали иш тез орада ўз самарасини кўрсата бошлади. Бир йилча вақт ичида соғин сигирлар сони қарийб 50 бошга кўпайди. Мавжуд қорамолларнинг ҳаммаси сермаҳсул қора-ола зотларга алмаштирилди.

Озуқа жамғариш кўпайиб, сифати ошгач, рационлар кескин бойиди. Натижада маҳсулдорлик ортди. Қувончлиси шундаки, чорвачилик рентабелли соҳага айланибгина қолмай, хўжаликка фойда келтира бошлади. Масалан, ўтган йилнинг ўзидаёқ давлатга сут ва гўшт сотишдан 42 минг сўм соф фойда олдик. Совхозимиз тарихида биринчи марта ана шундай меҳнат ютуғига эришилди.

Айниқса, 1979—1980 йилги чорва қишловига ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриб, уни муваффақиятли ўтказганимиз коллективимизга катта қувонч келтирди. Қиш ойларида ҳам маҳсулот етиштиришни камайтирмай, область хўжаликлари социалистик мусобақасида ғолиб чиқдик ва область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотландик.

Сидқидилдан қилаётган меҳнатлари самарасини амалда кўраётган чорвадорларимизнинг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшилди. Улар ўз кучларига қатъий ишонч ҳосил қила бошладилар. Фермада меҳнат интизоми мустаҳкамланди. Ҳар бир ходим ўзига топширилган ишга жиддий масъулият ҳис қилган ҳолда ёндашадиган бўлиб қолди.

Маълумки, область партия комитети чорва моллари ва паррандалар бош сонини кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш ҳисобига 1980 йилда гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кескин кўпайтиришга қаратилган конкрет тадбирлар ишлаб чиққан эди. Совхозимиз чорвадорлари ана шу тадбирлар асосида иш юритиб, дастлабки тўрт ойдаёқ кескин ўсишга эришдилар. Сут етиштириш аввалги йилдагига нисбатан 59 тонна, гўшт 20 тонна, ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 91 килограммга кўпайди. Тўрт ойлик мусобақа якунига кўра совхозимиз область хўжаликлари ўртасида ғолиб чиқиб, область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини қўлга киритди.

Қувончли ютуқлардан руҳланган чорвадорларимиз давлатга сут топшириш йиллик планини 7 ноябргача бажаришга аҳд қилган эдилар. Бу вазифа муваффақиятли бажарилмоқда. Шунингдек, фермамиз территориясида катта ҳажмдаги қурилиш ишлари амалга оширилди. Эски молхоналар сифатли реконструкция қилинди. Шароитимизга мослаб янги молхоналар қурилди, молларни кундуз кунлари яйратиб туриш учун очиқ майдонлар барпо этилди.

Бир сўз билан айтганда сўнгги икки-уч йил ичида чорвачилик кескин ривожланди. Аммо, бу соҳада қилинадиган ишлар ҳали кўп. Чунки, йил давомида ҳар бир сигирдан соғиб олинаётган сут эндигина 3 минг килограммга етди. Бу рақамни область миқёсидаги даражага солиштирадиган бўлсак, ҳали анча орқадамиз. Шунинг учун келажакда озуқа базасини янада мустаҳкамлашимиз лозим бўлади. Бунинг учун озуқа экинларига унумдор ерлар ажратилиб, чорва қишловига пухта тайёргарлик кўрилаётир. Ҳозирнинг ўзидаёқ ем-хашак жамғариш планини ортиғи билан бажариб қўйдик. 2200 тонна сенаж, 2 минг тоннадан кўпроқ силос бостирилди. Камида бир ярим йилга стадиган миқдорда қуруқ хашак жамғарилди.

Хўжаликда етти хазинанинг бири ҳисобланган паррандачиликка ҳам катта эътибор берилмоқда. Товуқчилик фермамизда бу йил 7 минг бош парранда парвариш қилинди. Яқин кунлар ичида давлатга 260 минг дона тухум сотиб йиллик планни бажарамиз. Бундан ташқари, ҳозиргача 10 тоннадан кўпроқ парҳез гўшти сотилди.

1972 йили ташкил этилган қуёнчилик фермасида дастлаб 40 та қуён келтириб боқилган бўлса, ҳозир уларнинг сони 2 мингтага етиб қолди. Ҳар йили давлатга тўрт тоннадан қуён гўшти сотилмоқда.

Совхозимизда чорвачилик тармоғининг истиқболи янада порлоқ. Яқин йиллар ичида соғин сигирлар сонини 850 бошга етказишни мўлжалламоқдамиз. Демак, келгусида хўжалигимизда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ҳозиргига нисбатан, қарийб икки баравар кўпаяди. Бу эса партия ва ҳукуматимизнинг чорвачиликни интенсив ривожлантириб бориш соҳасида кўрсатаётган чексиз ғамхўрлиги ва катта ёрдами самарасидир.

Ф. БОЯЗИТОВ,
Бекобод районидаги А. Мавлонов номли совхознинг бош зоотехниги.

БУКА районидаги Фрунзе номли колхоз фермасида социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилган. Сут соғувчи ва молбоқарлар ўз вақтида моддий ва маънавий рағбатлантирилиб борилади. Суратда: колхоз бош зоотехниги Рашид Норхўжаев мусобақада ғолиб чиққан сут соғувчи Сожар Фозиловага кўчма вимпел топширмоқда.

Х. Аввалов фотоси.

МУСОБАҚАДОШЛАР МИНБАРИ

ШАРТИМИЗ — ҲАМКОРЛИК

КПСС Марказий Комитетининг партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириш тўғрисидаги қарори Калинин районидаги «Қорасув» совхози чорвадорларини янги марралар сари руҳлантирмоқда. Илғор сут соғувчи ва молбоқарлар тарихий сана шарафига оширилган мажбуриятлар қабул қилиб, съездолди мусобақасида актив иштирок этмоқдалар.

Шу туфайли чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш планлари мунтазам ошириб бажариляпти.

Ўтган тўққиз ой ичида совхоз сут-товар фермаси давлатга 538 тонна сут сотди. Бу ўтган йилнинг шу давридагидан қарийб 55 тонна кўпдир. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут 3100 килограммдан ошиб кетди.

Фермада социалистик мусобақанинг тўғри йўлга қўйилганлиги, ғолиблар ўз вақтида ҳам моддий, ҳам маънавий рағбатлантирилаётгани туфайли мана шундай катта ютуқларга эришилмоқда. Ўзаро мусобақа шартлари асосида меҳнат қилаётган Мукамбар Аҳмедова билан Алха Исроиловалар совхоз чорвадорлари ютуғига баракали ҳисса қўшмоқдалар. Қуйида икки мусобақадош сут соғувчининг дил сўзлари билан танишасиз.

МАЖБУРИЯТ ЧЕГАРА ЭМАС

ЧОРВАДОРЛИК касби қанчалик шарафли бўлса, шунчалик масъулиятли ҳамдир. Партия ва ҳукуматимиз биз чорвадорларни бу муҳим тармоқни жадал суръатлар билан ривожлантиришга, халқимизнинг тобора ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжини тўла қондириш учун чорва моллари маҳсулдорлигини оширишга даъват этаётир. Сут-товар фермамиз коллективи бу топшириқларни бекаму-кўст бажариш нақадар муҳим эканлигини чуқур ҳис қилган ҳолда маҳнатга ижодий ёндошмоқда. Ички резерв ва имкониятлардан самарали фойдаланилмоқда.

Яқинда область партия комитети районимиз меҳнаткашларининг чорвачиликни янада ривожлантириш, гўшт, сут, тухум етиштириш ва давлатга сотиш ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан илгари бажариш, КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан белгилаган тадбирларини маъқуллади. Бу бизни янги зафарлар сари илҳомлантирмоқда. Ҳозирги кунда фермамиз ходимлари «Партия XXVI съездини муносиб кутиб олайлик!» шиори остида меҳнат қилмоқдалар.

Мен ўзимга бириктирилган 23 бош соғин сигирнинг ҳар биридан йил охиригача 5400 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олдим. Бу дастлабки мажбуриятимдан 200 килограмм кўпдир.

Биз мусобақадошим Мукамбар Аҳмедова билан ўзаро ҳамкорлик асосида меҳнат қилиб, юксак кўрсаткичларга эришмоқдамиз.

Алха ИСРОЙЛОВА.

ҲАМ ЎРГАНИБ, ҲАМ ЎРГАТИБ

ФЕРМАМИЗДА меҳнат қилаётган ҳар бир сут соғувчи ва молбоқарнинг ўз мусобақадоши бор. Мен фермамизнинг илғор соғувчиларидан бири Алха Исроилова билан мусобақадошман. Биз доимо бир-биримизнинг меҳнат натижаларимизни кузатиб борамиз, ютуқларимизни баҳам кўриб, камчиликларни биргаликда бартараф этамиз. Бу ўзаро ҳамкорлик фермамиз коллективи ўртасидаги социалистик мусобақада мунтазам пешқадамлик қилишимизга ёрдам бераётир.

Мен ўз имкониятларимни ва ички резервларни ҳисобга олиб, оширилган мажбурият қабул қилдим. Қарамоғимдаги 22 бош сигирнинг ҳар биридан йил охиригача камида 5200 килограммдан сут соғиб оламан.

Бу аҳдимнинг уддасидан чиқиш учун барча имкониятлар бор. Шу кеча-кундузда озуқа рационининг тўйимли бўлишига алоҳида эътибор бераётганлигим туфайли кунига сигирлардан 12—13 килограммдан сут соғиб олмоқдаман. Шуниси қувончлики, бу сутнинг ҳаммаси биринчи сортга топширилмоқда.

Мукамбар АҲМЕДОВА.

ЙИЛИГА ИККИ БАРОБАР

БЎСТОНЛИҚ районидаги Тошкент экспериментал форель хўжалиги 1975 йил охирида ташкил этилган бўлиб, келажакда республикамиз пойтахти ва областимиз аҳолиси дастурхонига ҳар йили 20 тонна мазали балиқ етказиб бериши керак эди. 1976 йилнинг март ойида хўжаликка дастлабки балиқлар келтирилди. Келгуси йилдан эса «хон балиқ» савдо тармоқларига жўнатила бошлади.

Хўжаликда биринчи йиллар изланиш, тажриба орттириш, ўрганиш даври бўлди. Маҳорат оша борган сари хўжаликда форель етиштириш ҳам кўпая борди.

— 1977 йили хўжалигимиз 20 центнер мазали балиқни истеъмол учун жўнатган бўлса, — дейди хўжалик директори вазифасини бажарувчи Муҳиддин Толипов, — келгуси йили бу кўрсаткич икки марта ортди. 1979 йили ҳам 40 центнер маҳсулот етиштирдик. Шунингдек, республикамизда янгидан ташкил этилаётган балиқчилик хўжаликларига насл берадиган балиқлар етказиб бердик.

Экспериментал хўжалик коллективи ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида савдо шохобчаларига 60 центнер форель балиғи жўнатиш билан бирга насл берадиган балиқлардан 20 центнерини Жиззах областининг Бахмал районида ташкил этилаётган форель хўжалигига етказиб беришни мўлжаллаган.

Хўжаликдаги учта участка ўртасида ўзаро социалистик мусобақа ташкил этилган бўлиб, мусобақа туфайли меҳнатда янги ютуқлар қўлга киритилмоқда. Жумладан, балиқларни қишдан соғлом олиб чиқиш нормативда белгиланган 85 процент ўрнига 92,5 процент бўлди. Бу албатта, ўз-ўзидан қўлга киритилгани йўқ. Аввало, балиқларни қишда ўз вақтида озиқлантириб боришга алоҳида эътибор берилди. Бир гектар майдонни эгаллаган 44 та балиқ боқилаётган ҳовузлардаги музлар доимо синдириб олиб ташланди. Олдинлари бу ҳовузларга сув тўғри Чирчиқ дарёсидан оқиб келарди. Баъзан дарё сувининг лойқаланиб келиши натижасида балиқларнинг бир қисми нобуд бўларди. Бунинг олдини олиш мақсадида катта ҳовуз қурилди. Энди дарёдан келаётган сув шу ҳовузларда тиндирилгандан сўнггина балиқлар боқилаётган ҳавзаларга юбориладиган бўлди. Шу билан бирга сувнинг ҳарорати доимо ўлчаниб, нормал даражасида бўлишига эътибор кучайтирилди.

Инкубация цехи аъзолари ҳам бу йил баракали меҳнат қилаётирлар. Цехда миллион дона икра олинди. Бу ўтган йилдагига нисбатан икки маротаба ортиқдир. 1979 йилда икралардан олинган балиқчалар 60 процентни ташкил этган бўлса, бу йил 74 процентга етди. Бу кўрсаткич фақат республикамиздагина эмас, Иттифоқимизда ҳам энг юқори ҳисобланади.

Балиқларнинг ҳозирги кунлардаги ривожи жуда яхши. Ўстириш участкасидаги ҳовузларда балиқлар алоҳида-алоҳида парвариш қилинмоқда. Она форель балиқлар боқилаётган ҳовузларнинг ҳар бирида 1,5—2 мингдан балиқ бўлса, 2 яшаргача бўлган балиқ парвариш қилинаётган ҳовузларда уларнинг сони 5—8 мингга етади. Балиқлар ёшига қараб озиқлантирилади. Шу йилнинг тўртинчи кварталида савдо тармоқларига жўнатилиши лозим бўлган балиқларнинг ҳар бирининг ўртача оғирлиги 70 грамм ўрнига 110—120 граммни ташкил этмоқда. Бу хўжалик балиқчилари 1980 йилги планларини ортиғи билан ўринлашларидан далолат бериб турибди.

Хўжаликда балиқчилик истиқболлари порлоқ. Келажакда яна бир гектар майдонда ҳовузлар барпо этиш мўлжалланган. Улар фойдаланишга топширилгач, хўжалик бир йилда 35 тонна форель балиғини савдо тармоқларига жўнатиш қувватига эга бўлади.

А. ИБРОҲИМОВ.

ШАХСИЙ ХЎЖАЛИКЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

ҲАММА МАНФААТДОР

Пискент районидаги Оқтепа қишлоқ Советида аҳоли шахсий хўжаликларини ривожлантиришга катта эътибор берилмоқда. 1-«Пискент» совхози маъмурияти қишлоқ меҳнаткашлари хонадонларидаги чорва моллари учун етарли миқдорда ем-хашак ажратиб беради. Жумладан, ўтган йили аҳолига 400 тонна ем-хашак ажратилди. Бу эса хонадонлардаги чорва молларини давлатга, эҳтиёжидан ортиқча сут ва гўштни топширишни кўпайтириш имконини беряпти. Ўтган йили қишлоқ Советида аҳолидан 170 тоннадан сут ва 30 тонна гўшт харид қилинган эди.

Шахсий хўжаликларида етиштирган чорвачилик маҳсулотларини давлатга топшираётган қишлоқ меҳнаткашлари рағбатлантирилиб борилмоқда. Бу соҳада ташаббускорлик кўрсатган Э. Мелибоев ва З. Исаевлар оилаларига сотиш учун «Жигули» енгил автомашиналари ажратилди.

Бу йил қишлоқ Советида аҳолидан камида 180 тонна сут ва 40 тонна гўшт харид қилиш режаланган. Бунинг учун совхоз территориясида тўққизта сут харид қилиш пункти ташкил этилган. Қишлоқ меҳнаткашларининг шахсий хўжаликларидаги чорва моллари учун 500 тонна ем-хашак ажратиб берилди.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленумида совет халқининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжини тўлароқ қондириш мақсадида шахсий ва ёрдамчи хўжаликларни янада ривожлантириш алоҳида таъкидланди. Қишлоқ Совети ижроия комитети ва халқ депутатлари ҳозирги кунларда ҳар бир хонадонда чорва моллари ва паррандалар боқилишини йўлга қўйиш чораларини кўришмоқда.

Э. МАДИЕРОВ.

ҚИШЛОВ СОЗ ЎТАДИ

СОВХОЗИМИЗ чорвадорлари бу йил қўйлар туёғини кўпайтириш, давлатга чорвачилик маҳсулотлари топширишни кескин ошириш учун самарали меҳнат қилишяпти. Мен ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилида отаримдаги ҳар юз бош совлиқдан 115 тадан қўзи олиб, социалистик мажбуриятимни муваффақиятли бажардим. Шунингдек, ҳар бир қўйдан 3 килограммдан кўпроқ жун қирқиб олишга эришдим.

КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1980 йил) Пленуми қарорларида чорвачиликни янада жадал суръатларда ривожлантиришга катта эътибор берилган. Хўжалигимиз чорвадорлари Пленум қарорларини изчиллик билан амалга ошириш, ўн биринчи беш йилликда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш режаларини белгилаб олишди.

Ҳозир биз қўйлар қишловини муваффақиятли ўтказиш чораларини кўрмоқдамиз. Отарларимизда қиш даври учун етарли миқдорда ем-хашак жамғариб қўйилган.

М. МИРФАИЗИЕВ,
Паркент районидаги Энгельс номли совхознинг бош чўпони.

Озода билан Ўктамой ўз касбларига чинакамига меҳр қўйишган. Икки дугона Ғалаба районидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг фермасида ёнма-ён меҳнат қилишади. Ўктамой Каримова қарамоғидаги ҳар бир сигирдан 4200 килограммдан, Озода Саидазимова эса 3800 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган. Шу кунларда Ўктамой ҳар бош сигирдан 16 килограммдан, Озода эса 14 килограммдан сут соғиб олаётир.

Ў. Мардиқулов фотоси.

ТОМИ БОР-У, ЭШИК, РОМИ ЙЎҚ

ЧИНОЗ РАЙОНИДАГИ «ЯНГИОБОД» СОВХОЗИ ЧОРВАЧИЛИК КОМПЛЕКСИ ҚУРИЛИШИ «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАЗОРАТИДА

«ЯНГИОБОД» совхози Чиноз районининг шимолида, Қозоғистонга туташиб кетган баланд-паст қирликларга жойлашган. Бу ерларга бир умр сув чиқмай, фойдасиз қақраб ётарди.

Ҳозир бу қирларнинг қиёфаси бутунлай ўзгариб кетган. Теварак-атроф экинзор, бир томонда оппоқ пахтазор. Қир бағрида қовун-тарвуз пайкаллари, иккинчи томонга қарасангиз маккажўхори, беда, лавлаги экинлари барқ уриб ривожланаётганини кўрасиз.

Бундан уч йил муқаддам совхозда янги чорвачилик комплекси қуриш қизғин бошлаб юборилган эди. Бироқ, бунёдкорлар комплексни тўла қуриб битказилди, деб акт ёзишиб, фойдаланишга топшириб кетганларидан сўнг ишнинг чатоғи чиқди. Чорвадорлар янги комплексда ўнга яқин турли камчиликлар борлигини аниқладилар. Масалан, сут блоки ишламас эди, молларни қишда вақти-вақти билан яйратиб туриладиган ёпиқ шийпон қурилиши чала қолдирилганди. Сигирлар машинада эмас, қўлда соғиларди.

Сутчилик совхози, деб ном олган бу хўжаликда 1200 ўрнига бор-йўғи 150 бош сигир бор эди, холос. Бунинг устига уларнинг кўпи маҳаллий жайдари сигирлардан иборат эди. Шунга қарамай, алоқадор юқори ташкилотлар йўқ сигирларни ҳам ҳисобга киритиб, 1200 бош соғин сигир ҳисобидан сут топширишни планлаштириб қўйганлар.

Чорвачилик комплекси совхоз посёлкасидан анча узоқ. Сут соғувчилар, молбоқарлар учун эса турар-жой қурилмаган. Одамлар комплекс ташқарисида қатор турган тўртта вагон уйларда истиқомат қилишарди.

Ўшандан бери орадан уч йилча вақт ўтди. Ҳозир совхозда аҳвол бироз ўзгарган. Комплексдаги камчиликлар бартараф этилган. Қорамоллар сони 1750 бошга етказилди. Шу жумладан, соғин сигирлар 607 бош, улардан ўртача сут соғиб олиш ҳам кўпайиб бораяпти. Масалан, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 600 тонна кўп сут соғиб олинди.

Хўжаликда сигирлар сонини кўпайтиришга алоҳида эътибор беріляпти. Йил охиригача улар сонини 900 бошга етказиш планлаштирилган. Бунга ишонса бўлади. Чунки, хўжаликда ўз вақтида қочирилган 300 бош ғунажин бор. Ҳар бош сигирдан 95 тадан бузоқ олишмоқчи.

Комплексдаги сигирлар кўп ёки кам сут беришига қараб, группага ажратиб қўйилган. Камсут сигирлар блокда ёппасига соғилмоқда.

Давлатга гўшт, тухум сотиш планлари ошириб адо этилган. 56 ўрнига 60 тонна гўшт, 26 минг ўрнига 40 минг дона тухум сотилди. Бироқ, 1200 бош сигир ҳисобидан белгиланган план ўзгармагани учун давлатга сут сотиш плани бажарилмай қолаяпти.

Чорва қишловига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Совхозда 210 гектар ерга дон учун, 350 гектар ерга силос учун маккажўхори, 50 гектар ерга хашаки лавлаги экилган. 455 гектар ерда эски, 147 гектар ерда янги беда бор. Беда ўриш, силос бостириш, маккажўхори донини йиғиштириб олиш қизғин давом этмоқда. Бедазорнинг ҳар гектаридан тўрт ўримда 184 центнердан ҳосил олинди. Пландаги 3 минг ўрнига 3444 тонна сенаж бостирилди. Ҳозиргача 4500 тонна дағал хашак жамғариб қўйилди.

Совхозимиз коллективи чорва қишлови учун ем-хашак тайёрлаш планини сўзсиз ортиғи билан бажаради, — дейди совхоз директори М. Жавриев.— Плandаги 9 минг ўрнига 11 минг тонна силос бостирилади. Ҳозир 40 гектар ерни ҳайдаб, жавдар экишга тайёрлаб қўйилди. Кузда бир марта, баҳорда бир марта ўрилгач, ҳайдаб, ўрнига бошқа экин экамиз.

Бироқ, бизни уй-жой масаласи ташвишлантиряпти. Ҳадемай қишнинг совуқ кунлари бошланади.

Директорнинг ташвишланганича бор. Хўжалик чекка ерда жойлашгани, бунинг устига турар-жойнинг йўқлиги учун ишчи кучлари етишмайди. Боғча ва яслилар йўқлиги сабабли болалик аёллар ишга чиқолмай қоладилар. Райондаги механизациялашган кўчма колонна (бошлиғи А. Мирзабоев) 24 хўжалик учун уй-жой қурилишини бошлаб, охирига етказмай, ишни тўхтатиб қўйган. Бу уйларнинг томи ёпилган бўлса ҳам эшик, дераза ромлари ўрнатилмаган. Пардозлаш ишларига ҳали қўл урилмаган. Болалар боғчаси қуриш учун пойдевор қўйилганча турипти.

Мана шундай нуқсонлар оқибатида 1200 соғин сигирга мўлжалланган комплекс ҳамон тўла қувват билан ишламаётир. Чорвадорларга зарур шарт-шароитлар қанчалик тез яратиб берилса, комплексдаги ишларнинг шунча тез жонланишига шубҳа йўқ.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

«Бизнинг халқимиз — жаҳондаги энг ўқимишли, энг саводли халқлардан бири. Шундай халқ учун ижод қилиш нақадар шарафли, нақадар масъулиятлидир».

Л. И. БРЕЖНЕВ.

АДАБИЁТИМИЗНИНГ ЯНГИ УФҚЛАРИ САРИ

ЎЗБЕКИСТОН ЁЗУВЧИЛАРИНИНГ VIII СЪЕЗДИГА

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ ёзувчилари ўзларининг катта адабий анжуманлари — съездларига саккизинчи марта тўпланишяпти. Съездимизнинг Иттифоқимизда қардош республика Ёзувчилар союзлари орасида биринчи бўлиб бизда ўтаётганининг ўзи ҳам шарафли. Албатта, бунинг ўзига хос масъулияти ҳам бор. Бунинг устига съездимизнинг барча совет халқи, Иттифоқимиз ва республикамиз коммунистлари КПССнинг бўлажак XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олишга пухта ҳозирлик кўраётган, ўнинчи беш йилликнинг сўнгги йилини меҳнатда олижаноб зафарлар билан якунланаётган ва янги ўн биринчи бешйилликнинг тўнғич йилини бошлашга тайёргарлик кўраётган бир пайтда, коммунистик қурилиш борасида оламшумул ютуқларни қўлга киритган бир паллада очилиши республикамизнинг сиёсий ва маданий ҳаётида жуда катта қувончли воқеадир.

Ўзбекистон Ёзувчиларининг VII съездидан сўнг орадан қарийб 5 йил ўтди. Ана шу давр мобайнида ўзбек совет адабиёти ҳам шаклан, ҳам мазмунан бойиди. Адабиётимизнинг етакчи жанрлари — поэзия, проза, драматургия, адабий-бадиий танқид тараққиёт йўлига кирди. Тарихий ҳамда замонавий мавзуларда қатор бадиий бақувват, ғоявий юксак асарлар пайдо бўлди, кенг китобхонларнинг муҳаббатини қозонди. Биз, ўзбек ёзувчилари, партия ва ҳукуматимизнинг адабиёт ва санъатимиз равнақи тўғрисида, кўпсонли ижодий зиёлилар ҳақида кўрсатилаётган оталарча ғамхўрликларини ҳамиша чин юракдан кўриб, сезиб турибмиз. Айниқса, Ўзбекистон коммунистик партияси Марказий Комитети ва Республика ҳукуматининг, шахсан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати, машҳур совет ёзувчиси Ш. Р. Рашидовнинг ўзбек совет адабиёти ва санъатини ривожлантириш тўғрисидаги меҳрибонликларини биз юксак қадрлаймиз. Сўнгги қисқа вақт ичида Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси, бошланғич партия ташкилотининг фаолияти, Союзимизнинг матбуот органлари «Шарқ юлдузи», «Звезда Востока» журналлари ва «Ўзбекистон маданияти» газетаси редакцияларининг иши Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюроси ва Секретариати мажлисларида атрофлича муҳокама этилиб, амалий чора-тадбирлар белгиланганлигининг ўзи ҳам фикримизнинг жонли гувоҳидир. Республикамизда «Ўзбекистон совет санъати», «Йилдиз» («Юлдуз») журналларининг нашр этилиши ҳам ижодий зиёлиларимизга катта туҳфа бўлди.

Ўзбек совет адабиёти интернационал адабиётдир. Айни пайтда адабиётимиз ўзбек, рус, қозоқ, тожик, қорақалпоқ, қрим-татар, корейс, уйғур тилларида яратилмоқдаки, бу — катта ғалабаларимиздан биридир. Союзимиз ҳузуридаги рус, қрим-татар адабиётлари советлари яна бир кенжа совет билан бойиди — уйғур совет адабиёти секцияси фаолият кўрсата бошлади.

Адабиёт — дўстликнинг олтин кўприги, қардош халқлар дўстлигининг жонли элчисидир. Бугунги кунда ўзбек адабиётининг энг яхши асарлари Бутуниттифоқ китобхонининг маънавий мулкига айланиб боряпти. Бунда бизга марказий матбуотлар — газета ва журналлар, нашриётлар катта амалий ёрдам кўрсатяпти. Айни пайтда ўзбек адабиёти вакилларининг асарлари дунёнинг 97 мамлакатида 20 тилда ўқилаётгани, йилдан-йилга бадиий китобларимиз нашри ва пропагандаси кучаяётганини таъкидлаш лозим. Атоқли совет ёзувчиси Шароф Рашидов тўла асарлари тўплами беш жилдда Москвада, «Художественная литература» нашриётида чоп этилиши ўзбек совет адабиётига кўрсатилаётган ғамхўрликнинг ёрқин намунасидир. Ҳар йили марказий нашриётлар планида ўзбек адибларининг ўнлаб китоблари катта тиражларда чиқарилаётгани ҳам қувончли ҳолдир.

Ўз навбатида Ўзбекистонда чет эл ҳамда қардош халқлар адибларининг насрий ва шеърий китобларининг нашри ҳам кенг кўламда йўлга қўйилган. Республикамизда қардош халқлар драматургларининг пьесалари асосида қўйилган саҳна асарлари конкурсини ўтказиш ҳам анъанага айланмоқда. Бу тадбирлар яхши самаралар бераётганлигини кенг жамоатчилик эътироф этмоқда. «Кашмир қўшиғи» асарининг Большой театр саҳнасида қўйилиши катта воқеадир. Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётининг ҳайрли иши — «Дўстлик кутубхонаси»нинг ташкил этилиши кўпчиликнинг эътиборини тортди.

Адабиётимиз оқсоқоли Комил Яшинга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ва Халқаро «Нилуфар» мукофотининг берилиши, Зулфия, Рамз Бобожонлар СССР Давлат мукофотининг лауреатлигига сазовор бўлганлиги, Лазиз Қаюмов ва Одил Ёқубовлар СССР Ёзувчилар союзининг махсус мукофотига эга бўлганликлари, Раҳмат Файзий, Мирмуҳсин, Жонрид Абдуллахоновлар асарлари СССР Ёзувчилар союзи ва ВЦСПС конкурсида ғолиб чиққанлиги, И. Раҳим, Б. Пармузин, С. Кароматовлар СССР Мудофаа министрлигининг мукофотларини, Адҳам Раҳмат Александр Фадеев номли медални қўлга киритганликлари, Ҳамид Ғуломнинг «Мангулик» асари СССР Давлат мукофотига номзод қилиб кўрсатилиши, шунингдек қатор ёзувчиларимизнинг СССР орден ва медаллари билан мукофотланганлиги, уларга республика фахрий унвонлари ва лауреатлик нишонлари топширилганлиги — бу ва бошқа мисоллар ўзбек совет адабиётининг камолотидан далолат бериб турибди

Икки съезд ўртасида ёзувчиларимизнинг 25 га яқин романи яратилди, 30 дан ошиқ қисса ёзилди. Ш. Рашидовнинг «Ғолиблар», К. Яшиннинг «Ҳамза», Ҳ. Ғуломнинг «Мангулик», Мирмуҳсиннинг «Чотқол йўлбарси», С. Аҳмаднинг «45 кун», И. Раҳимнинг «Одам қандай тобланди», О. Ёқубовнинг «Диёнат», П. Қодировнинг «Олмос камар», Ў. Усмоновнинг «Гирдоб», Й. Шамшаровнинг «Чироқ», Ж. Абдуллахоновнинг «Борса келмас», С. Кароматовнинг «Олтин қум» бадиий полотнолари яратилди. С. Анорбоевнинг «Сайли», Ў. Ҳошимовнинг «Нур борки, соя бор», Ш. Холмирзаевнинг «Сўнгги бекат», Э. Усмоновнинг «Меҳригиё», Й. Сулаймоннинг «Вафо», Р. Раҳмоновнинг «Қутлуғ қадам», Д. Нурийнинг «Осмон устуни», О. Мухторнинг «Йиллар шамоли» каби биринчи романлари китобхонлар қўлига тегди. Қиссаларимиз ичида А. Мухторнинг «Бўронларда бордек ҳаловат», «Бухоронинг жин кўчалари», Мирмуҳсиннинг «Чодрали аёл», Ҳаким Назирнинг «Кенжатой», Ў. Умарбековнинг «Дамир Усмоновнинг икки баҳори», Г. Марьяновскийнинг «Минг бир тақдир», Шуҳратнинг «Оқибатли кишилар», Назарматнинг «Оловли тонг», Вали Ғофуровнинг «Сўнгги пушаймон», Нурали Қобулнинг «Тубсиз осмон», Оқилжон Ҳусановнинг «Сирли олам», Э. Аъзамовнинг «Отойининг туғилган йили», М. Муҳаммаддўстнинг «Чоллардан бири», Ё. Раҳимованинг «Кўришгунча хайр» каби асарлари, шунингдек Ш. Алядин, М. Шевердин, А. Удаловларнинг насрий асарлари адабий-илмий жамоатчиликнинг диққатини жалб этди.

Сўз усталаримиз ўз съездларини муносиб армуғонлар билан кутиб олаётганликлари бизни ғоятда мамнун этмоқда. Ўзбекистон халқ ёзувчилари Назир Сафаров «Момоқалдироқ», Иброҳим Раҳим «Оқибат», Мирмуҳсин «Япроқлар ва илдизлар», Ҳамид Ғулом «Машраб», Раҳмат Файзий «Ҳазрати инсон» (II китоб), Б. Пармузин «Ёт шамоллар ҳасади», Х. Тўхтабоев «Номоз» романларини ёзиб тамомлашди. Ўзбекистон халқ шоири Уйғун «Ибн Сино», Туроб Тўла «Нодирабегим», З. Фатхуллин «Бахтнинг қаноти бор», Шукрулло «Ўғрини қароқчи урди», Ўлмас Умарбеков «Кузнинг бир куни», Ўткир Рашид «Фарзанд деб» пьесаларини яратишди. Шоирларимиз З. Обидов «Умри», А. Орипов «Ҳаким ва ажал», Т. Ҳамид «Қувғин», Э. Воҳидов «Руҳлар исёни», Омон Матжон «Ҳаққуш ҳайқириғи» достонларини, Барот Бойқобилов «Шукуҳли карвон», Муҳаммад Али «Боқий дунё» шеърий романларини эълон этишди, Султон Акбарий «Кўкан шўро», Ж. Жабборов «Муҳаббат наққоши», Гулчеҳра Жўраева «Зуҳро юлдузи» достонларини ёзиб тугатди.

Ижодкор ёшлар адабиётимизнинг келажагидир. КПСС Марказий Комитетининг «Ижодкор ёшлар билан ишлаш тўғрисида» ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ижодкор ёшларга ғамхўрликни кучайтириш ҳақидаги қарорлари фаолиятимизда дастурамал бўлди. Ёш адабиётчиларга ғамхўрлик кучайтирилди, уларнинг маҳоратларини ошириш, ғоявий-сиёсий тарбиясини жонлантириш, ижодий камолотига кўмаклашиш борасида бир мунча ишлар амалга оширилди. Сўнгги йиллар ичида 50 дан ошиқ истеъдодли ёш қаламкаш СССР Ёзувчилар союзи аъзолигига қабул қилинганлиги, 40 га яқин ёш ёзувчининг биринчи китоблари босилиб чиққанлиги, адабий альманахлар ташкил этилганлиги, ижодкор ёшлар уйи ва клуби очилганлиги, ёшларнинг ижодий учрашувлари, семинарларини ўтказиш анъанага айланганлиги, ёш адибларимиз Бутуниттифоқ ва республикамиз миқёсида бўлаётган тадбирларда фаол иштирок этаётганликлари — бу ва бошқа ишлар партия ва ҳукуматимизнинг ёшлар тўғрисидаги қарорларига амалий жавобимиздир.

Совет Ўзбекистони ёзувчилари олдида ҳали ҳал қилинмаган муаммолар, олижаноб вазифалар кўндаланг турибди. Бўлажак съездимиз ана шу масалаларни кун тартибига дангал қўяди ва адабиётимизнинг бундан кейинги равнақини таъминлаш юзасидан тадбирлар белгилаб беради. Ўрток Ш. Р. Рашидов жуда тўғри таъкидлаганларидек, «Совет ёзувчилари, жумладан, совет адабиётининг зарбдор отрядларидан бири бўлган ўзбек совет ёзувчилари ўзларининг бор ижодий кучлари ва бадиий маҳоратларини сафарбар этиб, партиямиз талабларига қаҳрамон ишчилар синфи, шавкатли колхозчи-деҳқонлар, меҳнаткаш зиёлиларимиз — коммунистик жамият қураётган бутун совет халқига муносиб асарлар яратиш билан жавоб беражакларига шак-шубҳа йўқдир».

Нормурод НАРЗУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси секретари.

Суратда: (чапдан) Г. Владимиров, К. Яшин, Т. Тўла, А. Мухтор, Ҳ. Абдусамадовлар.

С. Маҳкамов фотоси.

МУНОСИБ АСАРЛАР КУТАМИЗ

Бизнинг «Ленин йўли» колхозимиз Ўзбекистон Ёзувчилар союзи билан маданий ҳамкорлик тўғрисида шартнома тузган. Шу муносабат билан коллектив хўжалигимиз бу катта ижодий ташкилотнинг маданий-оқартув ишларимизни жонлантиришда яқиндан ёрдам кўрсатиб келаётганлигидан мамнун бўлмоқда. Ёзувчилар союзининг раҳбарлари, шунингдек атоқли қалам соҳиблари тез-тез ташриф буюришиб, колхозчиларимиз билан учрашувлар ўтказмоқдалар, ўзларининг янги асарлари билан таништириб, келажакдаги режалари ҳақида суҳбатлар ўтказмоқдалар, колхоз кутубхонасини янги бадиий асарлар билан бойитишда кўмаклашмоқдалар.

Ёзувчилар замонамиз қаҳрамонларини, дала меҳнаткашларининг жасоратли ишларини эъзозловчи янги ғалабаларга чорловчи алломалардир. Уларнинг колхозимизга келишлари, ҳар сафар катта воқеага айланади. Далада ишлаётганларнинг, шаҳарликларга мўл-кўл сабзавот, мева етказиб бераётган миришкорларимизнинг фидокорона меҳнатлари ҳақида бадиий асарлар яратилаётганлиги қувончли воқеадир.

Республикамиз ёзувчилари ўзларининг навбатдаги катта анжуманларига йиғилмоқдалар. Улкан қалам соҳибларининг davраларида халқимизга кишиларни ҳалжонга соладиган, замондошларимизнинг ёрқин образларини яратишлари ҳақида сўз боришига ишонамиз. Бизнинг колхозчиларимиз съезд ишига муваффақият тилаб, қишлоқ ҳаётидан олинган, далада меҳнат қилаётган қаҳрамонлар ҳақида янги асарлар кўпроқ бўлсин деб умид қиладилар.

С. МУҲАММАДЖОНОВ,
Тошкент районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси.

ИШЧИЛАР ҲАҚИДА КЎПРОҚ БЎЛСА...

БИЗ ҲАР бир яхши асарни барча ўқувчилар каби зўр иштиёқ билан ўқиймиз. Айниқса, ишчилар ҳақида бўлса. Яхши асарни ўқиётганингда унда ҳаракат қилаётган қаҳрамонлар сенинг устозингга, шогирдингга ё ҳамкасбингга ёки цех бошлиғи ёҳуд директорингга ўхшаб кетади. Сен ана шу қаҳрамонлар билан бирга ҳаракат қиласан, улар билан беихтиёр суҳбатлашасан, улар билан тортишасан. Яхши бадиий асарнинг қиммати ҳам худди мана шунда — ҳаётийлигида бўлса керак. Аксинча, ҳаётдан узоқ бўлган асарлар хоҳ у ҳикоя бўлсин, хоҳ қисса ёки роман бўлсин ҳеч ҳам эътиборингни тортолмайди, ғашингни келтиради. Демак, бундай асарни ўқиёлмайсан.

Мен республикамиз ёзувчиларининг ишчилар ҳақида ёзган яхши асарларини қидириб ўқийман, улар орасида Пиримқул Қодировнинг «Мерос» қиссаси, айниқса, маъқул бўлган. Меҳнат кишиси тўғрисида бунчалик қизиқарли ва таъсирчан ёзилган асарлар камдан-кам учрайди.

Маиший-ахлоқий мавзуларда ёзилган ҳикоя, қисса ва романлар анчагина. Кейинги йилларда яратилган асарлар ичида Одил Ёқубовнинг «Диёнат», Ўктам Усмоновнинг «Гирдоб» романлари ҳам меҳнат кишисининг фаолиятини тараннум этиши, ҳам ахлоқий муаммоларни кўтариши билан биз ўқувчиларга манзур бўлди. Ишчи ҳамкасбларим номидан шуни истардимки, саноат мавзуида, ишчилар ҳаётидан худди шундай бадиий пишиқ ва ҳаётий китоблар кўпроқ ёзилса...

Ҳ. ҲОШИМОВ,
«Ташсельмаш» заводи комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи, ВЛКСМ XVIII съездининг делегати.

Редактор
Н. НАСИМОВ.

ҲАМИША ХАЛҚ ҚАЛБИДА

«Ўзбекфильм» киностудиясида 1968 йилдан буён самарали меҳнат қилиб келаётган, ўзининг «Учар йигит», «Бу ердан чегара ўтган» (телефильм), «Биринчи йўловчилар», «Тўйлар муборак» номли қизиқарли кинофильмлари билан яхши таниш бўлган режиссёр Эдуард Хачатуров шу кунларда янги ижодий ишга қўл урди. Истеъдодли режиссёрнинг бошлаган иши «Ҳар уч кишидан бири» деб номланади. Картина сценарийси Ўзбекистон халқ ёзувчиси Назир Сафаров ва белоруссиялик ёзувчи А. Осипенко қаламига мансубдир. Фильмни тажрибали оператор Т. Логинова суратга олган. Декорация эскизларини рассом Б. Назаров чизган.

Режиссер ўзининг бўлажак картинасида Улуғ Ватан уруши мавзусини ёритиб беради. Унда совет халқларининг жипслиги, темир иродаси ва интернационал дўстлиги туфайли немис-фашист босқинчилари устидан эришилган буюк ғалабанинг нечоғлик қийинчиликлар билан қўлга киритилганлиги ҳикоя қилинади. Фильмнинг бош қаҳрамони ролини «Менинг катта акам», «Жазирама қуёш остидаги уй», «Муҳаббат ва нафрат» каби картиналардаги образлари билан кино мухлисларига манзур бўлган Нозим Тўлахўжаев ижро этмоқда.

А. ОРТИҚБОЕВ.

Суратда: «Ҳар уч кишидан бири» фильмидан кадрлар.

ЙИЛЛАР ҲИКОЯСИ

Унинг ёшлиги оғир дамларга тўғри келди. Ота-онасидан ёш етим қолиб, кўпчилик қатори оғир ҳаёт кечирди. Хуррият овозаси қишлоққа ҳам етиб келгандагина бахти кулиб боқди. Тенгдошлари қатори колхозга кирди, ўқиди. Совет ҳокимиятининг ғамхўрлигидан баҳраманд бўлди.

Ёш Холиқул 1930 йили Тошкентдаги ўқитувчилар тайёрлаш курсини битиргач, III-«Интернационал» колхози ёшларига таълим бера бошлади. Ёзувчи Парда Турсун ва ҳамқишлоғи Э. Султонов билан биргаликда колхоз аъзолари ўртасида саводсизликни тугатишда қатнашди. 1937 йилдан район комсомол комитетида мактаблар бўлимининг мудири бўлиб ишлай бошлади.

Коллектив хўжаликлар эндигина қаддини ростлаб, тинч қурилиш даврига қадам қўйилганда эл-юрт бошига кулфат тушди. 1941 йили Ҳ. Абдиқулов ҳам барча қатори Ватан ҳимоясига отланди. Урушдан кейинги йилларда у III-«Интернационал» колхозида партия ташкилотининг секретари вазифасида ишлади. 1948 йилдан шу колхозга раҳбарлик қилди.

Биринчи йили колхоз соҳибкорлари мавжуд майдоннинг ҳар гектаридан 18 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олишди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳалари ҳам аста-секин юксала борди. Коммунист Холиқул Абдиқулов кейинчалик Охунбобоев номли колхозга раислик қилди. Хўжаликда 1955 йилдан то 1973 йилгача бўлган давр мобайнида пахта етиштириш 1850 тоннадан 3811 тоннага кўтарилди. Ҳосилдорлик эса 25,5 центнерга ошди.

Отахон ҳозир турмуш ўртоғи Маърифат ая билан фарзандлари ардоғида қариллик гаштини сурмоқда. Уларнинг беш ўғли, бир қизи ва 22 нафар невараси бор. Х. Абдиқулов тез-тез мактаблар ўқувчилари, ёшлар ҳузурида бўлиб туради. Бу учрашувларда у ўша оловли йиллар ҳақида завқ-шавқ билан ҳикоя қилади.

О. АБДАКИМОВ,
Пискент райони.

УМИД МАВСУМИ

БАСКЕТБОЛ

Ўтган мавсум биринчи группада қатнашиб, учрашувларни муваффақиятли ўтказган ва финал ўйинларда ғолиб келган Тошкент Давлат университети баскетболчилари Ўзбекистон спорт тарихида илк бор олий лигада қатнашмоқдалар.

Бугунгача баскетболчиларимиз бешта учрашув ўтказишди. Бунинг учтасида ютқазишиб, иккитасида устун келишди. Дастлабки ўйинлар ҳақида нима дейиш мумкин! Тошкентлик баскетболчилар чемпионатнинг биринчи ва иккинчи ўйинларини Киев шаҳрида маҳаллий «Строитель» ва Армия спорт клуби командалари билан ўтказиб, ютқазишди. Ўз майдонидаги биринчи имтиҳондан муваффақиятли ўтган «Университет» ўз тарихига олий лигадаги биринчи ғалаба саҳифасини битди. «Калев» командаси билан бўлган ўйинда аввалига ташаббусни рақибларига бериб қўйган мезбонлар кейинчалик вазиятни тенглаштириб, ғолиб чиқишди. Биринчи бўлимда 33:39 ҳисобида ютқазиб турган «Университет» ўйинни 83:69 ҳисобида ўз фойдасига ҳал қилди.

Мухлислар ўтган йилги чемпионатнинг кумуш совриндори бўлган Вильнюснинг «Жальгирис» командаси устидан қозонилган ғалабани ниҳоятда кўтаринки руҳ билан кутиб олдилар. Бу ўйинда команда аъзоларининг бор маҳорати ва тажрибаси яққол намоён бўлди. Тезкорлик, узоқ ва яқин масофадан рақиб ҳалқасини нишонга олиш, шчит олдида қайтадан тўп учун кураш, ҳамма-ҳаммасидаги баҳсда мамлакатимизнинг етакчи командаларидан бўлган «Жальгирис»га қараганда устунлик кўрсатилди. Командамизнинг марказий ўйинчиси Валерий Филюшкин ўз майдонида ҳам, рақиб штраф майдонида ҳам тўп учун курашда ҳамиша ғолиб чиқиб, ҳар иккала учрашувда энг кўп очко олиб берди. Умуман, баскетболда баланд бўйли марказий ўйинчилар зиммасига катта масъулият тушади. Улар аксарияти бошқа ўйинчиларга қараганда кўп очко олиб берадилар. Бу жиҳатдан «Университет»нинг марказий ўйнчиси Валерий Филюшкиннинг биринчи лигада тўплаган бой тажрибаси олий лигада ҳам дастлабки самарасини бермоқда. Марказий ҳужумчимиз тошкентликларнинг биринчи ғалабасига ҳам 27 очко, иккинчи ғалабасига ҳам худди шунча очко қўшишга муваффақ бўлди. Бошқа баскетболчилар команда капитани Сергей Гаврилов, шунингдек Григорий Авдеев, Димитрий Сухарев, Николай Бузляковлар ҳам яхши ўйин кўрсатишмоқда.

Мамлакат чемпионатининг олий лигасида биринчи марта қатнашаётган ҳар қандай команда ҳам энг аввало олдига кучлилар даврасида мустаҳкамланиб қолиш вазифасини қўяди. «Университет»нинг бу йилги мақсади ҳам ана шундай. Лекин бизнингча кумуш совриндор устидан қозонилган ғалаба тошкентликларни умумий жадвалда янада юқорироқ ўринга даъвогарлик қилишига ундаши керак.

— Баскетболчиларимиз олий лигадаги дебютларини янада муваффақиятли бошлашлари мумкин эди, — дейди баскетбол бўйича Бутуниттифоқ тоифасидаги судья П. Коновалов. — Мен бугун командамиздаги камчиликлар ҳақида гапирмоқчиман. Ўйинчиларимизда узоқ масофадан туриб тўп ташлаш, штраф тўпларидан фойдаланиш кўнгилдагидек эмас. Ҳимоямиз ҳам талаб даражасида деб бўлмайди. Агар ана шу камчиликлар тезда бартараф этиладиган бўлса, «Университет» олий лигада донг таратган кучли командалар билан тенгма-тенг беллашиши мумкин.

Биз эса баскетбол мутахассиси фикрларига қўшилиб, қуйидагини қўшимча қилмоқчимиз: командамиз тўлақонли резервга эга эмас. Стартдаги ўйинларни командамиз 7—8 кишилашиб ўтказди.

Бугун «Университет» ўзининг галдаги учрашувини «Ёшлик» спорт аренасида жадвалдаги ён қўшниси Новосибирскнинг «Локомотив» командаси билан ўтказади.

Ш. УМУРЗОҚОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
ЯНГИ ПРОГРАММА

РСФСРда хизмат кўрсатган артист Валентин ИВАНОВ ва Ванда ИВАНОВА раҳбарлигидаги

ССCРДА ЯГОНА
«ШИМПАНЗЕЛАР ЦИРКИ» АТТРАКЦИОНИ

СОВЕТ ЦИРКИНИНГ ЕТАКЧИ АРТИСТЛАРИ ҚАТНАШАДИЛАР.
Доимо манежда масхарабоз Юрий КАРАШКЕВИЧ.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Томошалар соат 19.30, шанба кунлари соат 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари соат 12.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.
КАССА СОАТ 10.00 ДАН 20.00 ГАЧА ОЧИҚ.
44-35-84, 44-35-91 телефонлари бўйича справка олиш мумкин.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Эрталабки гимнастика. 10.15 — Умид стартлари. 11.00 — «Ўспиринликнинг биринчи тонги». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 12.05 — Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 12.40 —15.00— Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.05 — Машинасозлик касби ҳақида. 16.35 — Концерт. 17.05 — Шахмат мактаби. 17.35 — Темир эшик сирри. Бадиий фильм. 19.00 — Дунё воқеалари. 19.15 — «Эрмитаж». Франциянинг XVII—XVIII асрлардаги амалий санъати. 19.45 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.15 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Киев) — «Спартак» (Москва). Киевдан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

I.

11.30 — Болалар учун кинофильм. 11.55 — Фильм-концерт. 12.15 — Телевизион миниатюралар. 13.30 — Қора карвон. Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Инсон болаликдан бошланади. 19.00 — Зангори экран почтаси. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телевизион театр. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Дунё воқеалари. 22.45 — Кино оламида.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Немис тили. 20.55 — Чизма геометрия. 21.55 — Инсон инсоният учун. Телефильм. 22.35 — Яккама-якка. Бадиий фильм.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 31/X да Келинлар қўзғолони.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/X да Хўжайин, 1/XI да Тошкентнинг нозанин маликаси.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ШИМПАНЗЕЛАР ЦИРКИ» аттракционининг гастроллари (19.30).

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П. ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь —334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; адабиёт ва санъат — 325767; совет қурилиши — 325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553; фотомухбир — 325894.

Р. 16679. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Б. 1720. 13